

Príloha č. 1 k Konceptia rozvoja športu mesta Spišské Vlachy na roky 2017 – 2021

Mestské zastupiteľstvo v Spišských Vlachoch

Číslo:

Bod programu:

M a t e r i á l

na zasadnutie Mestské zastupiteľstvo v Spišských Vlachoch

Vec: Konceptia rozvoja športu mesta Spišské Vlachy na roky 2017 – 2021

Dôvod predloženia:

Bližšie špecifikované
V Dôvodovej správe

Materiál obsahuje:

II. Návrh uznesenia
III. Prílohy materiálu
Príloha č. 1
Príloha č. 2
Príloha č. 3

Spracoval: Bc. Daniel Pacovský

Zodpovedá: Ľubomír Fifik

Predkladá: Bc. Daniel Pacovský

I.

Dôvodová správa

Predmetom predkladaného návrhu je splnenie Uznesenia číslo 222/VII/2016 zo dňa 19.9.2016 prijatého na 21. zasadnutí MsZ v Spišských Vlachoch konaného dňa 9. 9. 2016

A) Zhodnotenie doterajšieho stavu:

V súčasnosti mesto Spišské Vlachy nemá prijatú žiadnu koncepciu rozvoja športu.

B) Zdôvodnenie novej úpravy:

V zmysle ust. §4 ods. 3, písm. h) Zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov, obec pri výkone samosprávy utvára a chráni zdravé podmienky a zdravý spôsob života a práce obyvateľov obce, chráni životné prostredie, ako aj utvára podmienky na zabezpečovanie zdravotnej starostlivosti, na vzdelávanie, kultúru, osvetovú činnosť, záujmovú umeleckú činnosť, telesnú kultúru a šport.

V zákonnej právnej úprave Slovenskej republiky (ďalej len „SR“) sa vymedzuje pôsobnosť a kompetencie obce v oblasti športu a telesnej kultúry v osobitných právnych predpisoch. Oblasť športovania detí a mládeže kompetenčne spadá pod Ministerstvo školstva, vedy výskumu a športu SR (ďalej len „MŠVVŠ SR“). Základným legislatívnym rámcom v oblasti športu je **zákon č. 440/2015 Z.z. o športe** a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o športe“), ktorý nadobudol účinnosť 1. januára 2016. (*Tento zákon nahradil pôvodný zákon č.300/2008 Z.z. o organizácii a podpore športu a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.*)

Ďalej je z hľadiska pôsobnosti obce potrebné uviesť **zákon č. 1/2014 Z.z. o organizovaní verejných športových podujatí** a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

(pozn.: zákon č. 288/1997 Z. z. o telesnej kultúre v znení neskorších predpisov bol zákonom č. 440/2015 Z.z. o športe a o zmene a doplnení niektorých zákonov zrušený).

Na základe ustanovenia § 2 písm. h) zákona č. 416/2001 Z.z. o prechode niektorých pôsobností z orgánov štátnej správy na obce a na vyššie územné celky v znení neskorších predpisov prešli na obce určité kompetencie v oblasti telesnej kultúry:

1. štátna správa vykonávaná do účinnosti tohto zákona okresným úradom,
2. rozpracovanie koncepcie rozvoja telesnej kultúry,
3. súčinnosť pri výbere a príprave športových talentov,
4. podporovanie organizovania športových podujatí miestneho významu,
5. utváranie podmienok na rozvoj športu pre všetkých,
6. podporovanie športovej aktivity zdravotne postihnutých občanov,
7. podporovanie iniciatívy v rámci telesnej kultúry zamerané na ochranu prírody,
8. kontrola hospodárenia a účelovosti využívania finančných prostriedkov poskytnutých na telesnú kultúru,
9. spolupráca s občianskymi združeniami, obcami a inými právnickými osobami a fyzickými osobami, ktoré pôsobia v oblasti telesnej kultúry.

Zákon č. 440/2015 Z. z. o športe (§ 64) a o zmene a doplnení niektorých zákonov upravuje pôsobnosť obce v oblasti športu nasledovne:

Obec pri výkone samosprávy:

- a) **vypracúva koncepciu rozvoja športu na podmienky obce,**
- b) **podporuje výstavbu, modernizáciu, rekonštrukciu, údržbu a prevádzkovanie športovej infraštruktúry v obci v spolupráci so športovými organizáciami,**
- c) **zabezpečuje využívanie športovej infraštruktúry v základných školách, ktorých je zriaďovateľom a športovej infraštruktúry vo vlastníctve alebo v správe obce na šport pre všetkých so zameraním na mládež najviac za náklady s tým spojené,**
- d) **môže zriadiť so športovým zväzom a športovým klubom športové stredisko na vykonávanie športu pre všetkých so zameraním na mládež pod vedením športového odborníka,**
- e) **podporuje organizovanie súťaží športu pre všetkých a športu zdravotne postihnutých v obci,**
- f) **podieľa sa na vytváraní podmienok na vykonávanie športu pre všetkých a športu zdravotne postihnutých v obci,**
- g) **oceňuje športovcov a športových odborníkov pôsobiacich v obci.**

Oblasť športu upravujú najmä právne predpisy SR, ale aj niekoľko európskych dokumentov.

„Prijatím **Lisabonskej zmluvy** došlo k zmenám v súvislosti s rozšírením právomocí Európskej únie (ďalej len „EÚ“) o novú kompetenciu, týkajúcu sa oblasti športu. Šport sa tak stal formálnou politikou EÚ s iniciatívnou a implementačnou funkciou Európskej komisie a schvaľovacou kompetenciou Rady EÚ v tejto oblasti. Nové ustanovenia Lisabonskej zmluvy zároveň vytvárajú aj nové možnosti strategickej, koncepcnej, ale aj finančnej podpory športu na úrovni EÚ.

Táto „Koncepcia rozvoja športu mesta Spišské Vlachy“ bola vypracovaná ako **prvá Koncepcia rozvoja športu** (ďalej len „koncepcia“) tak, aby bola v súlade s „Koncepciou štátnej politiky v oblasti športu - Slovenský šport 2020“, s Bielou knihou o športe a ďalšími významnými dokumentmi v oblasti športu.

Snahou predkladateľa koncepcie rozvoja športu v meste Spišské Vlachy je predložiť otvorený dokument, ktorý rieši základné fungovanie mesta a spriaznených inštitúcií a organizácií v oblasti športu.

Hlavným cieľom koncepcie bolo vytvoriť taký dokument, ktorý bude korešpondovať so súčasnou Koncepciou štátnej politiky pre roky 2013 – 2020, Zákonom o športe a zahrnie všetky hlavné priority, ktoré sú v pôsobnosti obcí.

Schválenie „Koncepcie rozvoja športu mesta Spišské Vlachy na roky 2017 – 2021“ je reakciou na nutnosť a povinnosť zosúladenia predpisovej základne mesta s platnou legislatívou Slovenskej republiky a EÚ v oblasti športu.

C) Dopad na rozpočet a hospodárenie mesta:

nie

D) Dopad na personálne náklady:

žiadne

E) Potreba úpravy predpisovej základne:

Prijatie „Usmernenia mesta Spišské Vlachy k predkladaniu žiadostí o poskytnutie dotácií na šport podľa Koncepcie rozvoja športu“, Zmena a doplnenie VZN mesta Spišské Vlachy č. 2/2015 o podmienkach poskytovania dotácií právnickým osobám a fyzickým osobám – podnikateľom pôsobiacim na území mesta Spišské Vlachy a zmena a doplnenie VZN č. 2/2010 o hospodárení a nakladaní s majetkom mesta Spišské Vlachy.

F) Dopad na činnosti ostatných orgánov samosprávy mesta:

nie

G) Variantné riešenia: (potrebné uviesť výhody a nevýhody jednotlivých variantov)

nie je

H) Riešenie odporúčané spracovateľom.

II.

Návrh uznesenia

k materiálu

Po prerokovaní materiálu **Mestské zastupiteľstvo v Spišských Vlachoch** v zmysle a súlade s ustanovením § 11 ods. 4, písm. k) a § 24 ods. 1, písm. c) zákona č. 369/1990 Zb., o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov a v zmysle a súlade s ustanovením § 13 ods. 2, písm. c) Štatútu mesta Spišské Vlachy a v zmysle a súlade s ustanovením § 64 písm. a) zákona č. 440/2015 Z.z., o športe v platnom znení:

I. schvaľuje

Koncepciu rozvoja športu v meste Spišské Vlachy na roky 2017 – 2021, podľa preloženého návrhu

Zodpovedá: primátor mesta

Termín: bezodkladne

MESTO SPIŠSKÉ VLACHY

KONCEPCIA ROZVOJA ŠPORTU MESTA SPIŠSKÉ VLACHY NA ROKY 2017 - 2021

V SPIŠSKÝCH VLACHOCH, MAREC, 2017

VYPRACOVAL: Bc. DANIEL PACOVSKÝ, predseda Kultúrno-športovo-vzdelávacej
komisie pri MsZ Spišské Vlachy

OBSAH

ÚVOD

1. Zákonná úprava v oblasti športu

- 1.1. Štátna politika v oblasti športu**
- 1.2. Rozvoj športu v rámci Košického samosprávneho kraja**
- 1.3. Samospráva a jej úlohy v oblasti športu a telesnej kultúry**

2. Analýza súčasného stavu

- 2.1. Šport na školách**
- 2.2. Záujmová športová činnosť a činnosť detí a mládeže vo voľnom čase**
- 2.3. Šport pre všetkých**
- 2.4. Podpora športu znevýhodnených skupín obyvateľov**
- 2.5. Vrcholový šport**
- 2.6. Športoviská a športová infraštruktúra**
- 2.7. Informačný systém a propagácia v oblasti športu**
- 2.8. Oceňovanie športovcov a športových odborníkov**
- 2.9. Legislatívna oblasť športu + Organizácia a riadenie**

3. Prioritné ciele, úlohy a opatrenia Koncepce rozvoja športu

- 3.1. Šport na školách**
- 3.2. Záujmová športová činnosť a činnosť detí a mládeže vo voľnom čase**
- 3.3. Šport pre všetkých**
- 3.4. Podpora športu znevýhodnených skupín obyvateľov**
- 3.5. Vrcholový šport**
- 3.6. Športoviská a športová infraštruktúra**
  - 3.6.1. Pasportizácia športovísk a športovej infraštruktúry v meste a systém jej aktualizácie**
  - 3.6.2. Rozvoj športovísk a športovej infraštruktúry**
    - 3.6.2.1. Šport na školách**
    - 3.6.2.2. Šport pre všetkých**
  - 3.6.3. Systému financovania športovísk a športovej infraštruktúry**
    - 3.6.3.1. Krátkodobé projekty**
    - 3.6.3.2. Dlhodobé projekty**
- 3.7. Informačný systém a propagácia v oblasti športu**
- 3.8. Oceňovanie športovcov a športových odborníkov**
- 3.9. Legislatívna oblasť športu + Organizácia a riadenie**

4. Systém financovania - fondový systém

- 4.1. Schvaľovací proces pridelovania finančných prostriedkov**
- 4.2. Kontrolná činnosť**
- 4.3. Kvantifikácia ekonomického zabezpečenia podľa Koncepce do roku 2021**
- 4.4. Návrh opatrení na ekonomické zabezpečenie Koncepce**

5. Projektové zámery

6. Šport a cestovný ruch

7. Záver

ÚVOD

Táto „Konceptcia rozvoja športu mesta Spišské Vlachy“ je/bola vypracovaná ako prvá Konceptcia rozvoja športu (ďalej len „konceptcia“) tak, aby bola v súlade s „Konceptciou štátnej politiky v oblasti športu - Slovenský šport 2020“, s Bielou knihou o športe a ďalšími významnými dokumentmi v oblasti športu.

Snahou predkladateľa koncepcie rozvoja športu v meste Spišské Vlachy je predložiť otvorený dokument, ktorý rieši základné fungovanie mesta a spriaznených inštitúcií a organizácií v oblasti športu.

Hlavným cieľom koncepcie bolo vytvoriť taký dokument, ktorý bude korešpondovať so súčasnou Konceptciou štátnej politiky pre roky 2013 – 2020, Zákonom o športe a zahrnie všetky hlavné priority, ktoré sú v pôsobnosti obcí.

Dnešný šport predstavuje prostriedok rozvoja osobnosti, upevňuje zdravie človeka, je prostriedkom boja proti rasizmu, drogám a intolerancii, pozdvihuje národné povedomie a vlastenectvo, je prostriedkom trávenia voľného času a je jedným z najdynamickejších sa rozvíjajúcich ekonomických odvetví na svete. Pre mesto Spišské Vlachy zohráva šport významnú úlohu, nakoľko je prirodzeným prostriedkom pre vypestovanie zdravého životného štýlu detí a mládeže, ktorá sa neskôr stane vzorom pre mladšie ale aj staršie generácie čím sa ozdraví celé mesto.

Úspech bude mať Konceptcia športu, ak si jej zámery a ciele neosvoja všetky články v meste – poslanci mestského zastupiteľstva, členovia Kultúrno-športovo-vzdelávacej komisie MsZ Spišské Vlachy, vedenie mesta Spišské Vlachy spolu s mestskými športovými organizáciami a kluby, športovci, tréneri, funkcionári a v neposlednom rade všetci fanúšikovia športu z radov občanov mesta. Úzka spolupráca všetkých vyššie uvedených článkov je nevyhnutná v súvislosti so širokým rozsahom a komplikovanosťou otázok, ktoré je nutné riešiť, aby sa vytvorila a implementovala naozaj dobrá politika mesta, využívajúca potenciál športu.

Hlavnou úlohou Konceptcie rozvoja športu je zjednotiť športovú verejnosť v meste pri riešení aktuálnych problémov a hľadať ich spoločné východiská. Je dôležité, aby športu bolo v Spišských Vlachoch priznané také spoločenské postavenie, ktoré si zaslúži. Telovýchovné a športové organizácie predstavujú jedno z najmasovejších hnutí na svete. Šport má aj výchovné aspekty, ovplyvňuje morálno-vôľové vlastnosti, odstraňuje národnostné, sociálne a náboženské rozdiely, prispieva k zlepšovaniu medzinárodných vzťahov a zmierňovaniu napätia, je zdrojom zábavy a kultúrnych zážitkov. Šport môže vytvárať nové pracovné príležitosti. Pre mesto má šport tiež priamy a nepriamy ekonomický efekt, nehovoriac o výchovnom aspekte našej mládeže. Šport je fenomén, ktorý nemožno podceňiť ani v politike mesta, pretože jeho význam neustále celosvetovo rastie.

Splnenie cieľov a naplnenie Konceptcie rozvoja športu v podmienkach mesta zabezpečí dostatočnú propagáciu a zviditeľnenie sa Spišských Vlachov nielen v regióne Spiš a na Slovensku, ale aj v rámci celej Európy.

Konceptcia na základe analýzy stavu stanovuje základné oblasti, na ktoré sa bude orientovať podpora mesta Spišské Vlachy v nasledujúcom období, pričom jej snahou je podporiť a rozvinúť aktivity športových klubov v meste, s prioritným zameraním sa na mládež.

Kladnou stránkou koncepcie je jej vertikálna i horizontálna otvorenosť, ktorá zabezpečuje permanentnú možnosť aktívneho vstupu do riešení orgánom mesta, jednotlivým komisiám, ako aj širokej odbornej a laickej verejnosti. Cieľom koncepcie športu je poukázať na aktuálne problémy športu v meste a za aktívnej účasti všetkých zainteresovaných (športovcov, rodičov, učiteľov, trénerov, riaditeľov a zriaďovateľov škôl, športových funkcionárov, médií) a za podpory vedenia mesta, poslancov mestského zastupiteľstva a členov Kultúrno-športovo-vzdelávacej komisie MsZ Spišské Vlachy, hľadať východiská a riešenia jeho ďalšieho napredovania a rozvoja. Každý článok tohto reťazca je rovnako dôležitý a nezastupiteľný. O tom koľko a za akých podmienok sa ľudia v meste a jeho okolí venujú športovaniu a aktívnemu pohybu sme zodpovední všetci rovnako - občania, rodičia, učitelia telesnej a športovej výchovy, tréneri a vedenie mesta.

Hlavné priority, na ktoré táto koncepcia športu upriamuje svoju pozornosť:

- **Podpora športu pre všetkých, ako odporúčaný spôsob aktívneho trávenia voľného času širokej verejnosti, najmä detí a mládeže**
- **Zabezpečenie transparentného a efektívneho financovania športu z rozpočtu mesta**
- **Podpora úspešných športových organizácií zaoberajúcich sa prípravou športovo talentovanej mládeže v meste a okolí,**
- **Zvýšenie pohybovej aktivity ako dennej súčasť života medzi čo najväčšie množstvo občanov mesta z dôvodov starnutia populácie, neskoršieho veku odchodu do dôchodku, nutnosti pracovať i vo vyššom veku a neustále rastúcich nákladov na zdravotnú starostlivosť a sociálne zabezpečenie.**

1. Zákonná úprava v oblasti športu

V zmysle ust. §4 ods. 3, písm. h) Zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov, obec pri výkone samosprávy utvára a chráni zdravé podmienky a zdravý spôsob života a práce obyvateľov obce, chráni životné prostredie, ako aj utvára podmienky na zabezpečovanie zdravotnej starostlivosti, na vzdelávanie, kultúru, osvetovú činnosť, záujmovú umeleckú činnosť, telesnú kultúru a šport.

V zákonnej právnej úprave Slovenskej republiky (ďalej len „SR“) sa vymedzuje pôsobnosť a kompetencie obce v oblasti športu a telesnej kultúry v osobitných právnych predpisoch. Oblasť športovania detí a mládeže kompetenčne spadá pod Ministerstvo školstva, vedy výskumu a športu SR (ďalej len „MŠVVŠ SR“). Základným legislatívnym rámcom v oblasti športu je **zákon č. 440/2015 Z.z. o športe** a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o športe“), ktorý nadobudol účinnosť 1. januára 2016. *(Tento zákon nahradil pôvodný zákon č.300/2008 Z.z. o organizácii a podpore športu a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.)* Ďalej je z hľadiska pôsobnosti obce potrebné uviesť **zákon č.1/2014 Z.z. o organizovaní verejných športových podujatí** a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

(pozn.: zákon č.288/1997 Z. z. o telesnej kultúre v znení neskorších predpisov bol zákonom č. 440/2015 Z.z. o športe a o zmene a doplnení niektorých zákonov zrušený).

Na základe ustanovenia § 2 písm. h) zákona č.416/2001 Z.z. o prechode niektorých pôsobností z orgánov štátnej správy na obce a na vyššie územné celky v znení neskorších predpisov prešli na obce určité kompetencie v oblasti telesnej kultúry:

1. štátna správa vykonávaná do účinnosti tohto zákona okresným úradom,
- 2. rozpracovanie koncepcie rozvoja telesnej kultúry,**
- 3. súčinnosť pri výbere a príprave športových talentov,**
- 4. podporovanie organizovania športových podujatí miestneho významu,**
- 5. utváranie podmienok na rozvoj športu pre všetkých,**
- 6. podporovanie športovej aktivity zdravotne postihnutých občanov,**
7. podporovanie iniciatívy v rámci telesnej kultúry zamerané na ochranu prírody,
- 8. kontrola hospodárenia a účelovosti využívania finančných prostriedkov poskytnutých na telesnú kultúru,**
- 9. spolupráca s občianskymi združeniami, obcami a inými právnickými osobami a fyzickými osobami, ktoré pôsobia v oblasti telesnej kultúry.**

Oblasť športu upravujú najmä právne predpisy SR, ale aj niekoľko európskych dokumentov.

„Prijatím **Lisabonskej zmluvy** došlo k zmenám v súvislosti s rozšírením právomocí Európskej únie (ďalej len „EÚ“) o novú kompetenciu, týkajúcu sa oblasti športu. Šport sa tak stal formálnou politikou EÚ s iniciatívnu a implementačnou funkciou Európskej komisie a schvaľovacou kompetenciou Rady EÚ v tejto oblasti. Nové ustanovenia Lisabonskej zmluvy zároveň vytvárajú aj nové možnosti strategickej, koncepcnej, ale aj finančnej podpory športu na úrovni EÚ.

V roku 2010 bola v súvislosti s novovytvorenou formálnou kompetenciou Rady EÚ pre vzdelávanie, mládež, a kultúru týkajúcej sa športu vytvorená osobitná pracovná skupina pre šport: **pracovná skupina Rady EÚ pre šport** (Working Party on Sport). Následne bola v septembri 2010 schválená aj zmena názvu rady na **Rada EÚ pre vzdelávanie, mládež, kultúru a šport**. Zasadnutia pracovnej skupiny vždy predchádzajú zasadnutiu rady. Pracovná skupina Rady EÚ pre šport sa podieľa na príprave zásadných dokumentov o spoločnej politike športu EÚ, o ktorých sa následne rokuje na zasadnutí Rady pre vzdelávanie, mládež, kultúru a šport (ďalej len „Rada EÚ“), v časti programu venovanému oblasti športu.

Radu EÚ tvoria ministri zodpovední za oblasť športu členských štátov EÚ. Spolu s Európskym parlamentom má Rada EÚ zásadné rozhodovacie kompetencie, najmä v schvaľovaní spoločných priorít, strategických cieľov, ale aj rozpočtu na rozvoj športu v rámci EÚ.“

(zdroj: www.minedu.sk)

Pre európsku spoločnosť šport rozvíja potrebné hodnoty a je veľmi cenným prvkom pre formovanie demokratickej spoločnosti. **Biela kniha o športe** podporuje toto tvrdenie a je významným dokumentom, ktorý EÚ v júli 2007 prijala. **Je to prvý komplexný dokument o postavení športu v EÚ.**

V oblasti vzdelávania, zdravia občanov, prevencie proti nežiaducim spoločenským a civilizačným javom majú šport a športové aktivity celospoločenský význam. Šport je nositeľom časti kultúrneho dedičstva, národnej identity. Šport má také významné postavenie v spoločnosti, že vo väčšine krajín EÚ má šport oporu v ústave a je v nej zakotvený. Zatiaľ sa medzi tieto krajiny Slovensko nezaradilo.

1.1. Štátna politika v oblasti športu

V decembri 2012 bola uznesením vlády SR č. **726** prijatá **Koncepcia štátnej politiky v oblasti športu – Slovenský šport 2020.**

Rovnako ako v iných samosprávnych pôsobnostiach, aj v oblasti športu by mala táto Koncepcia rozvoja športu mesta Spišské Vlachy nadväzovať na štátnu koncepciu v oblasti športu.

„MŠVVŠ SR pripravilo v spolupráci so Slovenským olympijským výborom (ďalej len „SOV“), Slovenským paralympijským výborom(ďalej len „SPOV“), zástupcami vybraných športových zväzov a Fakulty telesnej výchovy a športu UK v Bratislave (ďalej len „FTVŠ UK“), materiál Koncepcia štátnej politiky v oblasti športu - Slovenský šport 2020, ktorý predpokladá jeho realizáciu v rokoch 2013 - 2020. Koncepcia športu bola vypracovaná v súlade s Bielou knihou o športe ¹, Oznámením Európskej komisie Európskemu parlamentu, Rade Európskej únie, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov -Rozvíjanie európskeho rozmeru v športe ² a ďalšími významnými dokumentmi v oblasti športu.

Cieľom tejto štátnej koncepcie športu je pomenovať aktuálne problémy slovenského športu a za aktívnej účasti všetkých zainteresovaných (športovcov, rodičov, učiteľov, trénerov, riaditeľov a zriaďovateľov škôl, športových funkcionárov, médií) a za podpory vlády SR, hľadať východiská a riešenia jeho ďalšieho napredovania. Pritom je dôležité si uvedomiť, že každý článok tohto reťazca je rovnako dôležitý a nezastupiteľný. Za to, či, ako a koľko sa ľudia venujú športu sú rovnako zodpovední občania, rodičia, učitelia telesnej a športovej výchovy, tréneri, vláda SR a Národná rada SR.

Šport sa v súčasnosti stal osobitným sociálnym fenoménom plniacim viaceré úlohy. Šport ako prostriedok rozvoja osobnosti plní výchovnú, vzdelávaciu a sociálnu úlohu, športové aktivity vykonávané primeraným spôsobom upevňujú zdravie, šport zvyšuje národné povedomie a vlastenectvo, je kultivovaným prostriedkom trávenia voľného času a nezanedbateľná je aj komerčná úloha športu. Osobitnú dôležitosť má šport pre vypestovanie zdravého životného štýlu u detí a mládeže.“

(zdroj: www.minedu.sk)

S odkazom na vyššie uvedené sa **štátna koncepcia** športu zameriava na tieto **hlavné priority**:

- 1. podpora športu ako odporúčaného spôsobu aktívneho trávenia voľného času širokej verejnosti, najmä detí a mládeže,**
- 2. podpora športovej reprezentácie a prípravy športovo talentovanej mládeže,**
- 3. boj proti negatívnym javom v športe, vrátane boja proti dopingmu, ochrany zdravia športovcov a harmonizácie antidopingovej regulácie,**

---

¹Luxemburg: Úrad pre vydávanie úradných publikácií Európskych spoločenstiev, 2007, http://ec.europa.eu/sport/index_en.html

²Európska komisia, 18.1.2011

- 4. zabezpečenie transparentného a efektívneho financovania športu,**
- 5. vytvorenie zodpovedajúceho legislatívneho rámca v športe.**

Koncepcia športu SR, si dala za ciele, vychádzajú z vyššie uvedených hlavných priorít koncepcie športu SR a **uvádzajú obce ako partnera** pri plnení niektorých špecifických cieľov (najmä priorita č.1 – ktorá je zároveň jednou z kompetencií obce v zmysle zákona o športe):

Strategický cieľ 1: Zdravá a aktívna spoločnosť

Špecifický cieľ:

- Podporovať šport pre všetkých ako odporúčaný spôsob aktívneho životného štýlu širokej verejnosti, najmä detí a mládeže
- Zvýšiť úlohu socializácie a multikultúry obyvateľstva v športe pre všetkých
- Harmonizovať antidopingovú reguláciu s cieľom prevencie a ochrany zdravia športovcov v súťažnom športe a voľno-časových aktivitách obyvateľstva

Strategický cieľ 2: Úspešná reprezentácia Slovenska

Špecifické ciele:

- Zvýšiť kvalitu športovej reprezentácie a prípravu športovo talentovanej mládeže
- Revitalizovať a budovať športovú infraštruktúru a vybudovať Národný futbalový štadión
- Podporovať šport zdravotne znevýhodnených

Cieľové skupiny:

- Verejnosť – osobitne deti a mládež a seniori
- Športovo talentovaná mládež
- Elitní športovci
- Zdravotne a sociálne znevýhodnené skupiny

Zainteresované strany - hlavní partneri:

- Vládna sféra - vláda SR, ministerstvá a ich špeciálne pracoviská
- Mimovládna sféra – Slovenský olympijský výbor, Slovenský paralympijský výbor, športové zväzy a asociácie, športové kluby a telovýchovné jednoty, nadácie
- Inštitúcie verejného zdravia
- Samospráva obce a samosprávne kraje
- **Školy, učitelia telesnej a športovej výchovy, školské zariadenia**
- Rodina
- Súkromný sektor – sponzori

1.2. Rozvoj športu v rámci Košického samosprávneho kraja

Problematika rozvoja športu v rámci Košického samosprávneho kraja (ďalej len „KSK“) spracovaná v súčasne platnej Koncepcii rozvoja športu Košického samosprávneho kraja, kde sa v jej časti 3.1. uvádzajú „**Ciele Koncepcie rozvoja športu KSK**“.

Šport a pohybové aktivity sú neoddeliteľnou súčasťou životného štýlu moderného človeka. Pravidelná telovýchovná a športová činnosť, či už v rekreačnej, výkonnostnej alebo vo vrcholovej podobe, vedie všetky vekové kategórie k vytváraniu si pozitívnych zdravotných, hygienických a sociálnych návykov, ktoré vedú ku zdravému štýlu života a vyššej fyzickej zdatnosti a výkonnosti. Na základe uvedeného Koncepcii rozvoja športu Košického samosprávneho kraja uvádza nasledovné 3 globálne ciele a niekoľko špecifických cieľov, z ktorých prevažnú časť všetkých aktivít je nie len možné implementovať na úrovni miest a obcí, ale aj nevyhnutné ich realizovať z dôvodu komplexnosti prístupu k rozvoju a podpore športu v SR:

Globálny cieľ Konceptie rozvoja športu KSK

- Zlepšenie podmienok pre športovú činnosť všetkých športovcov Košického samosprávneho kraja
- Všetkými prostriedkami podporiť rozvoj mládežníckeho, vrcholového a výkonnostného športu na celom území Košického samosprávneho kraja
- Skvalitniť podmienky na rozvoj školskej telesnej výchovy a športu na školách

Špecifické ciele Konceptie rozvoja športu KSK

- Od roku 2007 postupne zvyšovať percentuálny podiel finančných prostriedkov z disponibilných zdrojov rozpočtu Košického samosprávneho kraja na rozvoj športu v Košickom samosprávnom kraji.
- Vykonať pasportizáciu športových objektov a športových zariadení na stredných školách a školských zariadeniach v zriaďovateľskej pôsobnosti Košického samosprávneho kraja
- Vykonať pasportizáciu ostatných športových objektov a zariadení, ktoré sú vo vlastníctve Košického samosprávneho kraja
- Zlepšiť materiálno – technologické vybavenie športových zariadení, čím sa dosiahne vyšší štandard týchto zariadení a zabezpečí sa ich efektívnejšia využiteľnosť pre tréningové jednotky jednotlivých športov a aktivity širokej verejnosti:
  - výstavba nových športových objektov a zariadení
  - stavebné úpravy, rekonštrukcia a modernizácia existujúcich športových objektov a zariadení – technické zhodnotenie, vrátane vytvárania podmienok bezbariérového prístupu pre žiakov a osoby s obmedzenou schopnosťou pohybu
  - materiálno-technické zabezpečenie športových objektov – nákup zariadení a materiálu pre športovú činnosť
  - výstavba nenáročných ihrísk s umelým povrchom (resp. gumovým povrchom)
  - budovanie športovo-rekreačných areálov, zón s nenáročným viacúčelovým športovým vybavením
  - v prírodnom prostredí, budovanie turistických chodníkov, budovanie cyklotrás, klzísk
- V obciach na území Košického samosprávneho kraja vytvoriť podmienky na voľnočasové aktivity investičnou výstavbou viacúčelových ihrísk s umelým povrchom (resp. gumovým povrchom) a terénnou úpravou športových plôch.
- Zvýšenie propagácie športu v Košickom samosprávnom kraji, na školách a v médiách
- Na základe Konceptie rozvoja športu KSK podporovať vypracovanie koncepcií rozvoja športu v jednotlivých okresoch a väčších mestách v kraji
- Zabezpečovať finančné prostriedky na zabezpečenie prevádzky a efektívne využívanie existujúcich a novovybudovaných športových objektov a zariadení
- Umožniť mladým ľuďom bezplatné využívanie športových objektov a zariadení
- Zvýšiť starostlivosť o rozvoj športu pre všetkých – rekreačný šport so zreteľom na organizovanie športových súťaží, podujatí a akcií pre občanov KSK.

1.3. Základné úlohy samosprávy v oblasti športu

Podľa ustanovenia § 4 ods.3, písm. h) zákona č. 369/1990 Z. z. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov obec utvára a chráni zdravé podmienky a zdravý spôsob života a práce obyvateľov obce, chráni životné prostredie, ako aj utvára podmienky na zabezpečovanie zdravotnej starostlivosti, na vzdelávanie, kultúru, osvetovú činnosť, záujmovú umeleckú činnosť, telesnú kultúru a šport.

Zákon č.440/2015 Z.z. o športe (§ 64) a o zmene a doplnení niektorých zákonov upravuje pôsobnosť obce v oblasti športu nasledovne:

Obec pri výkone samosprávy:

- a) vypracúva koncepciu rozvoja športu na podmienky obce,
- b) podporuje výstavbu, modernizáciu, rekonštrukciu, údržbu a prevádzkovanie športovej infraštruktúry v obci v spolupráci so športovými organizáciami,
- c) zabezpečuje využívanie športovej infraštruktúry v základných školách, ktorých je zriaďovateľom a športovej infraštruktúry vo vlastníctve alebo v správe obce na šport pre všetkých so zameraním na mládež najviac za náklady s tým spojené,
- d) môže zriadiť so športovým zväzom a športovým klubom športové stredisko na vykonávanie športu pre všetkých so zameraním na mládež pod vedením športového odborníka,
- e) podporuje organizovanie súťaží športu pre všetkých a športu zdravotne postihnutých v obci,
- f) podieľa sa na vytváraní podmienok na vykonávanie športu pre všetkých a športu zdravotne postihnutých v obci,
- g) oceňuje športovcov a športových odborníkov pôsobiacich v obci.

Kompetencie obcí v oblasti športu sú upravené aj **v zákone č. 1/2014 Z.z. o organizovaní verejných športových podujatí** a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ktorý upravuje podmienky a povinnosti v oblasti organizovania týchto podujatí.

2. Analýza súčasného stavu

Naša spoločnosť prechádza neustále štruktúrnymi zmenami, ktoré sa dotýkajú všetkých oblastí spoločenského života, teda aj oblasti telesnej výchovy a športu, ktorá je organickou súčasťou spoločnosti.

Sociálna transformácia má za následok zmenu hodnotového systému spoločnosti, čo sa prejavuje aj v záujme o telovýchovu a šport. Dôležitými prvkami ovplyvňujúcimi hodnotovú orientáciu občana sú jeho ekonomické možnosti, majetkové pomery, vzdelanie, zdravotná a fyzická spôsobilosť a ďalšie faktory, ktoré majú vplyv na záujem občana o vykonávanie športových aktivít a činností.

Spríevodným javom každého ekonomického a sociálneho pohybu je nárast kriminality a drogovej závislosti ľudí v mladom a strednom veku. Zhoršovanie sociálnych podmienok sa týka vždy najviac mladých ľudí s rodinami a dôchodcov. Práve tieto sociálne skupiny z prirodzených dôvodov obmedzujú svoje výdavky na telovýchovu a šport, pričom športová aktivita je pre nich najhodnotnejšou náplňou voľného času, ktorá formuje pozitívne vôľové a osobnostné vlastnosti, ktoré chránia najmä mládež pred negatívnymi javmi. Pozitívne návyky vykonávania pravidelnej športovej činnosti u detí a mládeže pretrvávajú spravidla aj v ďalšom období a majú tak pozitívny vplyv na človeka počas celého života. Preto nedostupnosť športu a s ním spojených služieb pre tieto sociálne vrstvy môže mať ďalekosiahle negatívne dôsledky na ich rodinný život a ich zdravotný a fyzický stav.

Sociálne postavenie mladých rodín má za následok pokles záujmu o platené športové a telovýchovné aktivity a služby, respektíve záujem len o finančne nenáročné aktivity. Tu by malo významnú úlohu zohrávať mesto, ktoré má vo vzťahu k týmto skupinám prevziať na seba rozumnú mieru kompenzácie nákladov na športovanie, hlavne v prípade mladej a strednej generácie, aby bola zabezpečená dostupnosť telovýchovy a športu pre túto ťažiskovú skupinu obyvateľstva. Okrem toho je potrebné, aby mesto ako zriaďovateľ veľkej väčšiny škôl a školských zariadení zabezpečilo dostupnosť telovýchovných a športových aktivít pre školopovinnú mládež, ale aj študentov stredoškôlkov a vysokoškôlkov. Alarmujúci stav mladej generácie je dnes v oblasti zdravotnej a fyzickej zdatnosti, čo možno považovať za daň súčasnej doby.

2.1. Šport na školách

V rámci vyučovania povinnej telesnej výchovy, ktorá predstavuje kompenzačný činiteľ zaťaženia vo výchovno-vzdelávacom procese došlo nepochopiteľne na základných a stredných školách k zníženiu počtu hodín telesnej výchovy. Všeobecne pribúda množstvo necvičiacich žiakov resp. žiakov oslobodených od telesnej výchovy. Výchovno-vzdelávací proces telesnej výchovy je negatívne ovplyvnený nedostatočným finančným zabezpečením celého školského systému, najmä pri oceňovaní učiteľov telesnej výchovy v rámci vykonávania aktivít v mimovyučovacom čase pri príprave a účasti žiakov na školských športových súťažiach. Takmer vôbec sa nezabezpečuje špeciálna starostlivosť – zdravotná telesná výchova pre zdravotne oslabených žiakov. Nevyhovujúca situácia je v materiálno-technickom zabezpečení, najmä vo vybavení učebnými pomôckami, ale aj v oblasti prevádzky, rekonštrukcie, údržby a výstavby školských telovýchovných objektov a zariadení, čo má za následok ovplyvnenie kvalifikovanej odbornosti výučby telesnej výchovy na školách a následne zníženie kvality vyučovania telesnej výchovy. To sa prejavuje na fyzickej pripravenosti a zdravotnej spôsobilosti žiakov základných škôl. Výskumy ukazujú, že 70% školopovinných detí a mládeže trávi denne viac ako 4 hodiny voľného času prácou na počítačoch, internete, sledovaním televízie, počítačovými hrami a zábavou s mobilmi. Pravidelnej organizovanej pohybovej aktivite sa venuje iba každý tretí žiak. U detí a mládeže dominuje sedavý spôsob života, ktorý prináša so sebou nárast obezity a nadváhy, chybného držania tela a ďalších porúch zdravia. Výskumy hovoria, že približne 18% detí trpí nadváhou a približne 7% je obéznych a situácia sa stále zhoršuje.

Mesto ako zriaďovateľ Materskej školy nedisponuje informáciou o športovej a pohybovej činnosti detí predškolského veku.

Telesná výchova je na základných školách povinným predmetom v rozsahu 2-3 vyučovacích hodín do týždňa. Súčasťou telesnej výchovy na základných školách je aj základný plavecký výcvik, lyžiarsky výcvik, atď. Plavecké, lyžiarske, turistické a iné pobyty v prírode sa stali pre žiakov nepovinnými, preto sa konajú na základe záujmu rodičov. Okrem povinnej telesnej výchovy majú žiaci možnosť navštevovať v popoludňajších hodinách nepovinné predmety so športovým zameraním.

Podľa § 2 písm. h) zákona č. 416/2001 Z.z. o prechode niektorých pôsobností z orgánov štátnej správy na obce a na vyššie územné celky v znení neskorších predpisov prešli na obce určité kompetencie v oblasti telesnej kultúry, medzi ktoré patrí aj súčinnosť obce pri výbere a príprave športových talentov.

V súvislosti s touto témou sa naskytá otázka zavedenia zariadenia športových tried na ZŠ Komenského 6, ktorej zriaďovateľom je mesto. Športová trieda, stojí to za úvahu?

V meste však absentujú športové súťaže pre neregistrovaných športovcov-žiacov základných škôl (ako v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta, tak i mimo jeho pôsobnosť), prostredníctvom ktorých by žiaci mohli pravidelne po vyučovaní rozvíjať športovú a pohybovú prípravu, a to v rôznych športových disciplínach a navzájom medzi školami.

2.2. Záujmová športová činnosť a činnosť detí a mládeže vo voľnom čase

Vo voľnom čase detí a mládeže, prebieha záujmová mimoškolská športová činnosť v záujmových útvaroch – krúžkoch, školských kluboch, športových oddieloch občianskych združení, ale aj vo voľnočasových organizáciách – Centrum-ách voľného času.

Nepovinné predmety ako pohybové a športové hry získali opätovnú konjunktúru, keď školy s cieľom získať väčší počet žiakov vsadili aj na šport, ktorý začína rodičov opätovne svojou atraktivitou priťahovať. Jednou z foriem záujmovej športovej činnosti detí a mládeže sú aj školské športové

súťaže, organizované **Slovenskou asociáciou športu na školách**, v spolupráci s nižšími článkami. Týchto súťaží sa však zúčastňujú zväčša stále tí istí žiaci, ktorí sú organizovaní v športových kluboch, pretože telocvikári nepotrebujú týchto žiakov systematicky pripravovať na súťaž.

Na záujmovú činnosť vrátane športu je od roku 2004 možné využívať vzdelávacie poukazy v súlade s **§ 7 ods. 8 zákona č. 597/2003 Z. z. o financovaní základných škôl, stredných škôl a školských zariadení** v znení neskorších predpisov a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Vzdelávacie poukaz predstavuje ročný príspevok štátu pre jedného žiaka školy na záujmové vzdelávanie, teda nielen na šport. Hodnota vzdelávacieho **poukazu pre rok 2017 je 19,20 Eur**.

Finančné prostriedky za poukazy sú poskytované poskytovateľom záujmového vzdelávania, t. j. aj ZUŠ, materským školám a školským zariadeniam v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta, VÚC, cirkevných a súkromných zriaďovateľov mesta. Nie je dostupná informácia, aké percento z objemu financií na vzdelávacie poukazy sa využíva na pohybové aktivity.

Preto navrhujeme vykonať analýzu využívania poukazov na jednotlivé oblasti záujmu detí a mládeže, najmä s dôrazom na pohybové aktivity a šport v meste.

2.3. Šport pre všetkých

V zmysle platnej legislatívy je šport pre všetkých, pre obec prioritou. Podľa ust. **§ 64 zákona o športe obec podporuje organizovanie súťaží športu pre všetkých a podieľa sa na vytváraní podmienok na vykonávanie športu pre všetkých v obci.**

Z ustanovenia **§3 písm. e) zákona o športe vyplýva, že šport pre všetkých je definovaný ako „šport určený pre obyvateľstvo vykonávaný organizovane alebo neorganizovane na účely naplňovania sociálneho, kultúrneho a zdravého prínosu športu.“**

Podľa ust. **§ 2 písm. h) zákona č. 416/2001 Z.z. o prechode niektorých pôsobností z orgánov štátnej správy na obce a na vyššie územné celky** v znení neskorších predpisov prešli na obce určité kompetencie v oblasti telesnej kultúry, medzi ktoré **patrí utváranie podmienok na rozvoj športu pre všetkých.**

Zákon o športe rozdeľuje šport na profesionálny a amatérsky. Z hľadiska športových výkonov, môžeme šport rozdeliť na výkonnostný a rekreačný. Rekreační športovci (šport pre všetkých) šport považujú najmä za určitý druh oddychu – aktívneho odpočinku, zdravého životného štýlu, ktorý regeneruje organizmus. Dôležitosť športovania má nesporne veľký význam pre každého jednotlivca. Šport je priamo spojený so zdravým životným štýlom, buduje sociálne vzťahy medzi jednotlivcami, priamo podporuje fyzické a psychické zdravie človeka. Pohybovú činnosť vykonávanú na rekreačnej úrovni, je v mnohých prípadoch zaujímavejšia, zábavnejšia a zdravotne výhodnejšia ako akákoľvek športová činnosť na vrcholovej, či výkonnostnej úrovni. So vzrastajúcim objemom voľného času stúpa aj objem športovo – rekreačných aktivít. Skladba týchto aktivít je podmienená historicky a neustále sa mení a vyvíja. Pôsobí na ňu veľa faktorov, ktoré sú však v prevažnej miere určované ekonomickou úrovňou spoločnosti. Pohybové aktivity sú nenahraditeľnou súčasťou a náplňou voľného času. Okrem **výchovnej, zdravotnej** funkcie sa stále viac **do popredia dostáva rekreačná a spoločenská funkcia** pohybovej aktivity.

Šport pre všetkých je významnou súčasťou systému nášho športu. Ako špecifická športová činnosť, je určená **všetkým vekovým skupinám obyvateľov**, uskutočňovaná rôznymi formami telesných cvičení a druhmi športu za účelom ich telesného a duševného rozvoja, zlepšenia zdravia, duševnej pohody, tvorby optimálneho životného štýlu a uspokojovania osobných záujmov a potrieb. Šport pre všetkých propaguje a sprístupňuje športovanie čo najširšiemu okruhu ľudí.

Šport pre všetkých je oblasť, ktorá má všetky predpoklady zmierňovať riziko ochorenia a preto je potrebné vytvárať podmienky na všetkých úrovniach štátnej správy, samosprávnych regionálnych

orgánov, samospráv obcí a miest, škôl a školských zariadení, občianskych združení, zdravotných poisťovní, ale i ďalších subjektov.

V tejto oblasti športu dochádza k poklesu záujmu o pravidelné športovanie obyvateľstva. Dôvodom sú: zvyšovanie cenovej dostupnosti športových zariadení, nedostatok a slabé vybavenie športových zariadení, organizovanie jednorazových podujatí, nedostatok dlhodobějších projektových zámerov, chýbajúce podmienky na realizáciu športovej činnosti pre občanov so zdravotným postihnutím, uprednostňovanie projektov na usporadúvanie športových podujatí pred projektmi na vytváranie materiálno-technických podmienok, najmä z hľadiska budovania nenáročných športových a telovýchovných objektov.

V tejto podkapitole je dôležité poukázať na absenciu pravidelných celoročných súťaží v rôznych športových disciplínach pre širokú verejnosť, teda pre neregistrovaných športovcov, tak ako je tomu v rôznych mestách na Slovensku, ktoré sa tešia zo strany ich občanov veľkého záujmu.

2.4. Podpora športu znevýhodnených skupín obyvateľov

Podpora športu pre znevýhodnené skupiny obyvateľov je významnou súčasťou tejto koncepcie športu, dáva jej nadšportový, sociálny rámec. Ide nielen **o zdravotne postihnutých občanov, ale aj o seniorov a ináč znevýhodnené skupiny obyvateľov.** Na jednej strane je evidentná snaha spoločnosti o integráciu zdravotne alebo ináč znevýhodnené obyvateľstvo. Na strane druhej, si ale táto časť populácie vyžaduje úpravu podmienok na dosiahnutie jej najlepšej integrovateľnosti. Z hľadiska športu má integrácia skôr sociálny rozmer, pretože samotné športovanie si vyžaduje špeciálne podmienky. Práve preto je táto časť koncepcie veľmi dôležitá a dáva možnosť dokázať športovej i nešportovej verejnosti, že aj šport môže byť tým faktorom, tým pomyselným spojmom, ktorý vedie k zlepšeniu spolunažívania, tolerancie a budovaniu nových životných hodnôt.

Z celoslovenského pohľadu je potrebné spomenúť činnosť **Slovenského zväzu telesne postihnutých športovcov**, je významným subjektom spoločenského života a športovým zväzom, poslaním ktorého je náročná práca v oblasti športu telesne postihnutých na Slovensku. Podporuje všetky aktivity smerujúce k plnohodnotnému zapojeniu sa ľudí s telesným znevýhodnením do života našej spoločnosti prostredníctvom športu, pričom združujeme športovcov zo 71 členských organizácií po celom Slovensku. Organizuje konkrétnu realizáciu športovej prípravy pre reprezentantov v desiatich športových odvetviach, zabezpečuje ich účasť na významných domácich i vrcholných medzinárodných športových podujatiach, paralympijských hrách, majstrovstvách sveta a Európy, svetové a Európske poháre nevynímajúc. **Slovenský paralympijský výbor** vznikol 31. januára 1995. Želaním športových zväzov zdravotne postihnutých športovcov (Slovenského zväzu telesne postihnutých športovcov, Sekcie nevidiacich a slabozrakých športovcov Slovenska, Slovenského zväzu športovcov s mentálnym postihnutím a Slovenského zväzu nepočujúcich športovcov) bolo vytvoriť spoločnú športovú organizáciu, ktorá by ich zastupovala na domácom i medzinárodnom športovom poli a v športovej diplomacii. V roku 2005 vystúpili zo SPV nepočujúci a vytvorili si vlastný Slovenský deaflympijský výbor.

Podľa § 2 písm. h) zákona č. 416/2001 Z.z. o prechode niektorých pôsobností z orgánov štátnej správy na obce a na vyššie územné celky v znení neskorších predpisov prešli na obce určité kompetencie v oblasti telesnej kultúry aj v **oblasti podporovania športovej aktivity zdravotne postihnutých občanov.**

Podľa ust. **§ 64 zákona o športe obec podporuje organizovanie súťaží športu zdravotne postihnutých v obci a podieľa sa na vytváraní podmienok na vykonávanie športu zdravotne postihnutých v obci.**

2.5. Vrcholový šport

Pojem **Vrcholový šport** je podľa ust. §3 písm. b) zákona o športe sústavná príprava športovca s cieľom dosiahnuť vrcholový športový výsledok v súťaži a jeho účasť v medzinárodnej súťaži alebo najvyššej národnej súťaži.

Vrcholový šport je vrcholom pyramídy systematickej a cielenej prípravy športovca a je výsledkom systému správneho výberu talentu, práce s mládežou a vytváraním podmienok pre neustály rast športovej výkonnosti.

Špičkoví reprezentanti v jednotlivých športoch sú dnes stredobodom záujmu médií a sú ideálnym vzorom kladných charakterových vlastností pre mladú generáciu. Športová príprava si však vyžaduje vytvorenie adekvátnych podmienok na tréning, finančné zázemie a podporu z domovského klubu, organizácie, či zväzu, čo je na miestnej úrovni je veľmi náročné. **Aj preto je starostlivosť o vrcholový šport prenechaná v podstatnej miere na štát**, ktorý poskytuje starostlivosť v tejto oblasti a upravuje úlohy v oblasti štátnej podpory športu v zmysle nového zákona o športe, ktorý výrazne zmenil systém a podmienky poskytovania finančným prostriedkov na šport, pričom vytvoril podmienky aj pre športové kluby, ktoré do konca roku 2015 neboli finančne podporované zo štátnych dotácií

Špičkovým športovcom mesto nevie garantovať výšku podpory, nakoľko to závisí od finančnej kondície mesta. Úspešnosť pretekára sa priamoúmerne zvyšuje adresnosťou vynaložených prostriedkov a skvalitnením podmienok prípravy.

To evokovalo aj vedenie mesta a poslancov zamyslieť sa nad **cieleným, efektívnym a transparentným systémom financovania športovcov v meste**, kde si mesto osvojilo pomáhať hlavne v začiatkoch prípravy športovca, teda **dôraz sa kladie prioritne na mládež.**

2.6. Športoviská a športová infraštruktúra

Pojem **Športová infraštruktúra** je podľa ust. § 3 písm. o) zákona o športe **štadión, športová hala, športové ihrisko, telocvičňa a iné kryté alebo otvorené športové zariadenie určené na vykonávanie športu.** V rámci prípravy Koncepcie rozvoja športu mesta Spišské Vlachy bol zisťovaný aktuálny stav športovej infraštruktúry na území mesta, ktorá pozostáva zo:

- športovísk tvoriacich súčasť školskej infraštruktúry na území mesta, ktoré sú postupne dobudované a rozširované športových areálov vybudovaných verejným sektorom, areálu lyžiarskeho vleku Zahurou,
- areálu futbalového športového ihriska,
- športové zariadenie pre účely hokeja, hokejbalu a korčuľovania,
- ihrisko plážového volejbalu,
- plocha/priestor areálu „Rudoľovej záhrady“

Vďaka trendom v oblasti telovýchovy, športu a pohybovej rekreácie, ktoré sa zo zahraničia prenášajú aj do nášho regiónu, sa postupne vyvíja aj dopyt verejnosti po športovom vyžití a tým aj dopyt po infraštruktúre umožňujúcej toto športové vyžitie. Komercializácia športovo – telovýchovnej ponuky reaguje najmä na znižovanie záujmu o organizovaný šport v prospech individuálneho športového vyžitia. Zvyšuje sa dopyt po komplexnosti a viacúčelovosti areálov a zariadení v zmysle uspokojenia športových a pohybových potrieb širokej škály obyvateľstva. Pretrváva záujem o tradičné kolektívne športy (futbal, hokej, volejbal, tenis), prichádzajú však aj nové kolektívne športy (v Spišských Vlachoch napr. hokejbal, florbal). Atraktívnymi sa stávajú adrenalínové športy (v Spišských Vlachoch napr. paragliding, freeride mountain biking).

Vo všeobecnosti sa zvyšuje záujem o pohybové aktivity za účelom zdravého životného štýlu, kam patrí aj fitness, aerobik, turistika a cykloturistika. Narastá záujem o športové vyžitie seniorov.

V meste Spišské Vlachy je niekoľko športovísk, ktoré v zásade môžeme jednoducho rozdeliť podľa správcu tohto majetku.

Mesto Spišské Vlachy má svoje športoviská väčšinou v správe príspevkovej organizácie mesta, a to **ZŠ Komenského 6, ZŠ SNP 13, Materská škola a CVČ**, ktorých je zriaďovateľom a Cirkevná spojená škola Spišské Vlachy.

Nehnutelný a hnutelný majetok mesta, ktoré zhora uvedené organizácie spravovali k 1.3.2017:

- telocvična na ZŠ Komenského 6,
- telocvična na ZŠ SNP 13,
- telocvična na Cirkevnej spojenej škole,
- mini futbalové/multifunkčné ihrisko na ZŠ Komenského 6 ,
- verejné ihriská:
  - Areál Rudolfovej záhrady,
  - ,
- detské ihriská:
  - areál MŠ-2x,
  - .

Športoviská patriace mestu majú v správe prevažne školy v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta. V školách prebieha na týchto športoviskách povinná výuka žiakov, ale v zmysle výsledkov zisťovania pre účely tejto koncepcie, sú tieto športoviská poskytované aj neorganizovanej verejnosti a športovým oddielom OZ v čase mimo vyučovania.

Podľa ust. § 64 zákona o športe obec pri výkone samosprávy podporuje výstavbu, modernizáciu, rekonštrukciu, údržbu a prevádzkovanie športovej infraštruktúry v obci v spolupráci so športovými organizáciami, ako aj zabezpečuje využívanie športovej infraštruktúry v základných školách, ktorých je zriaďovateľom a športovej infraštruktúry vo vlastníctve alebo v správe obce na šport pre všetkých so zameraním na mládež najviac za náklady s tým spojené.

Športoviská patriace mestu majú v správe aj občianske združenia MŠK Tatran Spišské Vlachy.

Nehnutelný a hnutelný majetok mesta, ktorý de facto, ale nie de jure zhora uvedené organizácie spravovali k 1.3.2017:

- futbalové ihrisko,
- lyžiarsky vlek.

Okrem mestských športovísk sa v meste nachádzajú aj športoviská v súkromnom alebo inom vlastníctve:

- **Hokejové ihrisko- Poštová banka aréna**

2.7. Informačný systém a propagácia v oblasti športu

Súčasný stav v tejto oblasti zaostáva za potrebami z dôvodu rôznorodosti telovýchovného a športového hnutia a tiež pre občianskych združení. Informovanosť orgánov mesta je nedostatočná po stránke komplexnosti, ale aj aktuálnosti informácií. Dnes sa v spoločnosti zavádzajú modernejšie metódy a technológie spracovania štatistických údajov. **V súčasnom období v meste neexistuje Informačný systém športu**, ktorého cieľom by bolo zabezpečiť komplexný monitoring všetkých oblastí športu a tiež organizácií a občianskych združení.

Najdôležitejším nástrojom na propagáciu a úspešnosť každého projektu, v športe zvlášť, je medializácia. Mládež musí byť o svojich výsledkoch informovaná, či už ide o výsledky na miestnych školských súťažiach, alebo neskôr na väčších domácich a medzinárodných podujatiach.

Šport ako spoločenský fenomén a mesto ako centrum spoločenského života spolu navzájom veľmi úzko súvisia. Všeobecne zjavný a nezanedbateľný je predovšetkým pozitívny vplyv aktívneho športovania na kvalitu života obyvateľov miest. Na druhej strane rozvíjajúci sa proces globalizácie preniká do prehlbovania vzťahu medzi športom a mestom, keď stúpajúca medializácia športu ponúka mestám spôsob vlastnej komercializácie a globálnej prezentácie.

Kvalitné zabezpečenie a naplnenie športovej a rekreačnej funkcie mesta, t.j. vytvorenie kvalitnej športovej ponuky, totiž predstavuje pre mestá nezanedbateľnú výhodu v ich konkurenčnom boji o spotrebiteľa na celosvetovom trhu. Prítomnosť športu v marketingových stratégiách miest má preto svoje nespochybniteľné opodstatnenie. V tejto súvislosti sa ako najúčinnější spôsob naplnenia marketingových cieľov miest javí organizácia športových podujatí, ktoré sú vnímané ako nositeľ rozvojových efektov pre hostiteľské mesto.

Informovanie verejnosti o športových podujatiach, o dosiahnutých výsledkoch v jednotlivých športových disciplínach, zámerov a plánov mesta v tejto oblasti sa realizuje najmä prostredníctvom elektronických médií.

Zvýšenie informovanosti a propagácie športu v mesta Spišské Vlachy môže prispieť nielen k zviditeľneniu mesta, ale je najmä dôležitým **nástrojom smerujúcim k zvyšovaniu účasti verejnosti na športových podujatiach v meste**. V tomto prípade je dôležité prilákať verejnosť nielen ako priameho účastníka športových podujatí, ale aj ako diváka, pasívneho prijímateľa športovej atmosféry, pretože práve takýto spoločenský zážitok môže mať vplyv na to, že z pasívneho prijímateľa športového diania sa stane aktívny rekreačný športovec.

Medializácia športových podujatí a výkonov má neopísateľný vplyv **na motiváciu športovcov**, pre ktorých je skutočnosť, že sa ich športový výkon objavil v médiách. V tejto rovine je povestná sila mediálneho prenosu informácií obrovská a priamo podporuje záujem človeka o ďalšie športovanie, čo **vo zvýšenej miere platí pre deti a mládež**, ktorí stúpajú nielen vo svojich očiach – kladné hodnotenie seba samého, ale aj v očiach svojich rovesníkov – hodnotenie ostatnými.

Do zákona o športe (§79), je **Informačný systém športu** taktiež zapracovaný pričom ide o informačný systém verejnej správy, ktorého správcom a prevádzkovateľom je MŠVVŠ SR.

2.8. Oceňovanie športovcov a športových odborníkov

Zákon o športe uzákonil obciam v ust. **§ 64 (obec pri výkone samosprávy oceňuje športovcov a športových odborníkov pôsobiacich v obci) túto povinnosť**. V súčasnosti na úrovni mesta Spišské Vlachy oceňovanie športovcov a športových odborníkov nie je realizované už niekoľko rokov.

2.9. Legislatívna oblasť športu + Organizácia a riadenie

V tejto oblasti došlo k podstatným zmenám, keď bola zrušená jednotná centralistická telovýchovná organizácia a administratívne spôsoby riadenia. Organizácia športového hnutia by sa mala vytvárať zdola, na základe skutočných záujmov a potrieb, na základe pluralitného systému. Bol vytvorený celý rad štátnych legislatívnych opatrení, ktoré zmenili aj kvalitatívne podmienky pre činnosť športových a telovýchovných organizácií. Túto problematiku upravil až dlho očakávaný Zákon o športe.

Analýzou základných problémov súčasného stavu stanovujeme základné východiská pre novú koncepciu rozvoja športu v našom meste. Našou úlohou je efektívne zabezpečenie činností spojených s výkonom samosprávy v oblasti starostlivosti o šport a vytvárať podmienky pre podporu činností zameraných na všestranný rozvoj obyvateľov mesta. Základné problémy, ktoré vieme zdefinovať:

- a) **neexistencia koncepčného materiálu, ktorý by riešil problematiku rozvoja športu v meste**
- b) nedostatočné vymedzenie pojmov v oblasti športu a mládeže,
- c) nízka informovanosť verejnosti o problematike,

- d) nevyváženosť medzi zodpovednosťou za výstavbu, údržbu a správu športových zariadení a pridelenými finančnými prostriedkami najmä z hľadiska participácie na podielových daniach,
- e) diverzifikácia v oblasti vzniku a existencie samostatných subjektov pôsobiach v meste v oblasti športu,
- f) nedostatočná finančná a materiálna podpora,
- g) nejednoznačná a neúplná legislatíva,
- h) slabá koordinácia jednotlivých činností športu a starostlivosti o mládež,
- i) personálna nevráživosť medzi predstaviteľmi jednotlivých športových odvetví, ktorá má korene minulosti,
- j) neexistujúci informačný systém v oblasti športu v meste,

3. Prioritné ciele, úlohy a opatrenia Konceptcie rozvoja športu

Ciele, úlohy a opatrenia sú stanovené v tejto koncepcii športu tak, aby reflektovali na z priority a ciele politiky mesta Spišské Vlachy, ktoré sú v kontexte so strategickými dokumentmi na úrovni štátu a vyššieho územného celku, ktoré sú uvedené **v prvej časti tejto koncepcie**.

Strategický cieľ 1: Zdravé a aktívne obyvateľstvo mesta Spišské Vlachy

Špecifický cieľ:

- Podporovať šport pre všetkých, ako odporúčaný spôsob aktívneho životného štýlu širokej verejnosti, **najmä detí a mládeže**
- Zvýšiť úlohu socializácie a multikultúry obyvateľstva v športe pre všetkých
- Prevencia a ochrana zdravia pravidelnou športovou činnosťou resp. voľnočasovými aktivitami obyvateľov

Strategický cieľ 2: Dostatočné a transparentné financovanie športu a úspešná prezentácia mesta prostredníctvom športu

Špecifické ciele:

- Dostatočne a transparentne financovať športové organizácie a usporadúvanie športových aktivít z rozpočtu mesta
- Podpora úspešných mládežníckych klubov v prospech športovo talentovanej mládeže mesta
- Revitalizácia a budovanie športovej infraštruktúry
- Podporovať šport zdravotne znevýhodnených
- Organizovať významné medzinárodné podujatia na popularizáciu športu

Cieľové skupiny:

- Verejnosť – osobitne deti a mládež, ale tiež stredná generácia a seniori
- Športovo talentovaná mládež
- Športovci s mimoriadnymi výsledkami zviditeľňujúcimi mesto v zahraničí
- Zdravotne a sociálne znevýhodnené skupiny

Úlohy a opatrenia:

Koncepcia je zameraná na tieto hlavné oblasti :

- šport a zdravie
- šport na školách - športové ligy a testovanie žiakov
- šport pre všetkých a šport v mestských častiach
- výkonnostný šport –športovo-talentovaná mládež

- materiálno-technické zabezpečenie - športové objekty
- činnosť samosprávy v oblasti športu
- eliminácia protispoločenských aktivít zo strany fanúšikov na športových podujatiach
- systém financovania - fondový systém
- projektové zámery
- multilaterálna spolupráca
- šport a cestovný ruch

Šport a zdravie

Nedostatok pohybu je jedným z významných rizikových faktorov obezity a výskytu chorôb, akými sú: kardiovaskulárne choroby vrátane zvýšeného krvného tlaku, cievnych mozgových príhod, cukrovka, funkčné degeneratívne poruchy pohybového ústrojenstva a osteoporóza. Fyzicky nečinní ľudia majú dvakrát vyššiu pravdepodobnosť ochorieť na kardiovaskulárne choroby a diabetes ako fyzicky aktívni ľudia.

Voľno-časové pohybové a športové aktivity, najmä tie, ktoré ľudia vykonávajú v kolektíve, prispievajú okrem k zlepšeniu zdravotného stavu populácie, aj k zlepšeniu sociálnej inklúzie, najmä znevýhodnených sociálnych skupín, medziľudských vzťahov a sociálnej komunikácie. Sociálnu funkciu športových a pohybových aktivít v kolektíve preto netreba prehliadať, ale naplno využiť aj vo funkcii prevencie voči negatívnym spoločenským javom, najmä v súvislosti so správaním a trávením voľného času mládeže (užívanie drog, alkoholizmus, gamblerstvo, kriminalita, agresívne správanie, šikanovanie atď.). Aktivity obyvateľstva v rámci športu pre všetkých, v organizovanej či neorganizovanej forme, predstavujú účinný nástroj prevencie v rámci zdravotného alebo sociálneho aspektu, ktorý má aj svoj pozitívny ekonomický rozmer. Preventívne opatrenia sú vždy menej finančne nákladné pre spoločnosť, než liečba, alebo prevýchova.

Podľa odporúčaní Svetovej zdravotníckej organizácie /WHO/ „aby zdravý dospelý človek vo veku 18 až 65 rokov vykonával minimálne 30 minút fyzickej aktivity miernej intenzity, najmenej 5 dní v týždni. Školopovinná mládež by mala vykonávať 60 a viac minút fyzickej aktivity miernej až silnej intenzity denne, ktoré sú z hľadiska vývoja vhodné, príjemné a zahŕňajú rôzne aktivity. Pri deťoch v útlom veku by sa mal klásť dôraz na rozvoj pohybovej koordinácie.“. Špecificky je potrebné zaoberať sa problematikou prínosu pohybovej aktivity pre starších ľudí, nakoľko fyzická pohybová aktivita a športové podujatia umožňujúce spoločenské vyžitie starších posilňujú ich sociálne začlenenie, zvyšujú ich kvalitu života, pomáhajú udržiavať priaznivý zdravotný stav a sú zároveň prevenciou pred niektorými rozšírenými chorobami, napr. kardiovaskulárneho charakteru.

Problematika zdraviu prospešných pohybových aktivít predstavuje jednu z hlavných priorít na úrovni EÚ. Podpora tejto priority je deklarovaná všetkými členskými štátmi EÚ v dokumente „Rozvíjanie európskeho rozmeru v športe“ (2011). Ide o súhrn odporúčaní k téme „zdravie a šport“ nielen pre expertov, ale aj pre všetky rozhodovacie orgány členských štátov na všetkých úrovniach (národnej, regionálnej, miestnej) pri tvorbe politik a stratégií v oblasti športu pre všetkých, predovšetkým v zmysle podpory športovania a pohybových aktivít čo najväčšieho počtu a najširšieho spektra populácie, ako prevencie voči civilizačným chorobám a negatívnym sociálnym javom v spoločnosti.

Obsahové zameranie športu pre všetkých na aktívne zdravie si v praxi vyžaduje vytvorenie širokej platformy na partnerskú spoluprácu a koordináciu štátu, samosprávy, občianskych združení a iniciatív, súkromného sektoru.

Hlavné opatrenia mesta:

Mesto Spišské Vlachy:

- inklúzia športu a športovej infraštruktúry tejto koncepcie do programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja mesta,
- inklúzia športu a športovej infraštruktúry do koncepcií škôl v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta
- podpora organizovania športových podujatí a iných aktivít telesnej kultúry v meste
- podpora výstavby a prevádzkovania športových zariadení a ich využívania na pohybové aktivity,
- starostlivosť o telesnú kultúru v školách, ktorých je zriaďovateľom a podpora školských športových súťaží,
- vypracovať zoznam tzv. „tradičných podujatí“, ktoré budú zaradené do systému trvalej podpory mestom,
- testovanie školskej mládeže a monitorovanie účinnosti pohybových aktivít,
- vydávanie osvetových, propagačných a metodických materiálov, propagácia športu pre všetkých a jeho aktivít medzi širokou verejnosťou.

Z: ZŠ, MŠ a Mesto

T: 2017 -2021

Občianske združenia:

- ponuka pohybových aktivít pre jednotlivé vekové, sociálne a zdravotné skupiny obyvateľstva, ich inovácia a rozvoj,
- združovanie a vzdelávanie dobrovoľníkov, trénerov, cvičiteľov, rozhodcov, členstvo v medzinárodných organizáciách, účasť na konferenciách športu pre všetkých
- organizácia medzinárodných a národných súťaží

Z: OZ a Mesto

T: 2017 -2021

3.1. Šport na školách – športové ligy a testovanie žiakov

Osobnostný rozvoj detí v oblasti sociálnoemocionálnej, zabezpečuje Materská škola (ďalej len „MŠ“) a tiež intelektuálnej, telesnej, morálnej, estetickej, rozvíja schopnosti a zručnosti, utvára predpoklady na ďalšie vzdelávanie. Vychováva a vzdeláva na život v spoločnosti v súlade s individuálnymi a vekovými osobitosťami detí. MŠ môže organizovať pobyty detí v škole v prírode, výlety, exkurzie, saunovanie, športový výcvik a ďalšie aktivity len s informovaným súhlasom zákonného zástupcu dieťaťa a po dohode so zriaďovateľom. Súčasťou denného poriadku sú hry, pohybové a relaxačné cvičenia, pobyt vonku, odpočinok, činnosti zabezpečujúce životosprávu (osobná hygiena, stravovanie, stolovanie). Hry a hrové činnosti sú spontánne alebo učiteľkou navodzované hry a hrové aktivity detí. Súčasťou hier a hrových aktivít sú vopred plánované edukačné aktivity. Pohybové a relaxačné cvičenia obsahujú zdravotné cviky, relaxačné a dychové cvičenia. Pobyt vonku obsahuje pohybové aktivity detí, vychádzky, edukačné aktivity atď. Všetky organizačné formy denného poriadku sú po pedagogicko-psychologickej stránke rovnocenné. Majú vplyv na rozvoj osobnosti dieťaťa vo všetkých vzdelávacích oblastiach, a preto ich pedagogicky usmerňujú kvalifikovaní učitelia predprimárneho vzdelávania.

Pre zvýšenie športových aktivít žiakov základných škôl v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta, ale aj cirkevnej školy **mesto plánuje zaviesť systém školských športových súťaží – líg vo viacerých športoch**, v koordinácii s príslušnými športovými klubmi. Cieľom je zapojenie čo najväčšieho počtu detí a mládeže, bez ohľadu na ich sociálne postavenie a etnickú príslušnosť, či zdravotné postihnutie. Mesto plánuje prehodnotiť zapojenie škôl do školského športu tak, že za mimoriadny výkon školy **nebude považovaný športový výsledok, ale percento zapojenia najmä neregistrovaných**

žiakov, počet hodín a činností, ktoré žiaci školy absolvujú. Na týchto princípoch bude fungovať systém školských športových súťaží, v ktorých budú školy súťažiť o najväčšie percento zapojenia, o najkreatívnejší program, či najväčšiu publicitu školského športu.

Na základe analýzy súčasného stavu bude potrebné sústrediť pozornosť mesta na tieto hlavné úlohy:

Hlavný cieľ: Zvýšiť počet cvičiacich detí na hodinách telesnej výchovy a skvalitniť jej vyučovanie.

a/ Vytvárať podmienky pre zdravý životný štýl detí v materských školách v súlade so Štátnym vzdelávacím programom ISCED 0. Podporovať národné projekty pohybových aktivít detí v predškolskom veku.

Z:MŠ

T: 2017 – 2021

b/ Zatraktívniť obsah TV a zmeniť zameranie hodín TV, najmä smerom k zážitkovej telesnej výchove, s cieľom zvýšenia počtu cvičiacich žiakov na jej hodinách.

Z: učitelia a predmetová komisia TV na škole, vedenie školy

T: 2017 – 2021

c/ Prostredníctvom vedenia ZŠ, vytvárať na základných školách personálne a materiálne podmienky vyučovania telesnej výchovy tak, aby bolo možné plniť stanovené štandardy, učebné plány a osnovy, vrátane detí zdravotne oslabených. Považovať telesnú výchovu za integrálnu súčasť vzdelávania.

Z: ZŠ

T: 2017 – 2021

d/ Realizovať systém ďalšieho kontinuálneho vzdelávania učiteľov TV a vytvárať podmienky na zlepšenie ich postavenia, morálneho i finančného ohodnotenia, s cieľom stabilizovať kvalifikovanosť a odbornosť vyučovania TV na školách a skvalitniť záujmovú telovýchovnú činnosť na školách.

Z: ZŠ, MŠ a MESTO

T: 2017 - 2021

e/ Zriaďovať a zabezpečovať činnosť útvarov športovo-talentovanej mládeže na školách, vrátane detí so zdravotným postihnutím v špeciálnych školách (športová trieda)

Z: ZŠ, MESTO

T: 2017 – 2021

f/ Podporovať finančne i materiálne športové krúžky v školách, nízkoprahové centrá a komunitné centrá.

Z: MESTO, ZŠ

T: 2017 – 2021

g/ Vytvoriť efektívny systém kontroly vyučovacieho procesu TV na základných školách, v spolupráci s kontrolnými orgánmi mesta s cieľom zvýšenia úrovne výchovno-vzdelávacieho procesu TV.

Z: MESTO, ZŠ

T: 2017 – 2021

h/ Zaviesť do života organizovanie školských športových súťaží – líg na základných školách v koordinácii s príslušnými športovými klubmi. Zabezpečiť jeho realizáciu s cieľom zapojenia čo najväčšieho počtu detí a mládeže, bez ohľadu na ich sociálne postavenie a etnickú príslušnosť. Zapojiť do športových líg aj deti so zdravotným postihnutím.

Z: ZŠ, MESTO, OZ

T: 2017 – 2021

i/ Zvolať jednanie na úrovni mesta so všetkými mestskými organizáciami v oblasti športu a dohodnúť jednotný systém postupov v oblasti organizácie športových súťaží a iné.

Z: MESTO

T: 2017 – 2021

j/ Zvýšiť počet žiakov ZŠ v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta zúčastnených na projekte „Školský šport“ organizovaný pod záštitou SAŠŠ, a to minimálne o 8% ročne z celkového počtu žiakov ZŠ.

Z: ZŠ, MESTO

T: 2017 – 2021

k/ Spracovať a zaviesť systém testovania telesnej pripravenosti žiakov základných škôl na prvom aj druhom stupni v stanovených disciplínach (beh na 60 m, beh na 800 m, skok z miesta, výdrž na hrazde v zhybe podhmatom, sedy ľahy za 60 sek.) a vyhodnotenie a ocenenie najzdatnejšej triedy.

Z: ZŠ

T: 2017 – 2021

l/ Vypracovať finančnú analýzu za roky 2016 a násl. využívania finančných prostriedkov z poukazov na vzdelávanie, ktoré boli dedikované na šport, a to pre účely Kultúrno-športovo-vzdelávacej a Finančnej komisie.

Z: ZŠ, CVČ

T: 2017 – 2021

3.2. Šport pre všetkých

Športu pre všetkých jeho cieľom je rozvoj tých foriem telesnej výchovy a športu, ktoré prispievajú k regenerácii telesných a duševných síl, upevneniu zdravia a k zvyšovaniu telesnej zdatnosti. Šport pre všetkých je využívaný aktivitami voľného času alebo individuálne (systematicky alebo nárazovo) alebo kolektívne, najmä v na školách, pracoviskách, v rekreačných zariadeniach, ale aj v iných športových zariadeniach.

Dôležitý je tu aspekt psychickej a fyzickej relaxácie, telesnej zdatnosti a zdravia a tiež obnovy síl. Medzi najčastejšie formy športového vyžitia patria najmä: fitness, aerobik, beh, kalanetika, plávanie, beh na lyžiach, lyžovanie, turistika, cyklistika, športové a pohybové hry, ale aj chôdza a netradičné športy.

Šport pre všetkých plní úlohy prevencie pred rôznymi negatívnymi vplyvmi súčasného života a má význam aj z hľadiska sociologického, nakoľko pomáha rôznymi zábavnými formami spájať nové priateľstvá a kolektívy, s rovnakými záujmami.

Činnosť v oblasti športu pre všetkých je potrebné považovať za verejnoprospešnú činnosť občianskych združení a iných neziskových organizácií.

Hlavný cieľ:

Zvýšiť možnosti a rozšíriť ponuku pre uspokojenie variabilných záujmov trávenia voľného času obyvateľmi a návštevníkmi mesta a zapojiť ich ako aktívnych účastníkov alebo divákov do kultúrno-športového diania v meste.

Hlavné opatrenia na podporu rozvoja športu pre všetkých:

a/ Zamerať sa na vytváranie podmienok a rozširovanie materiálno-technickej základne, budovanie a prevádzkovanie športových objektov a zariadení, nenáročných ihrísk, bežeckých, cyklistických, lyžiarskych (beh na lyžiach), turistických trás v meste a mestskej časti Zahura. Financovať budovanie

nových športových objektov, školských telocviční, atletických oválov a exteriérových posilňovní a tiež starať sa o ich prevádzku, údržbu a opravy.

Z: MESTO

T: 2017 – 2021

b/ Upraviť legislatívu prenájmu školských a športových zariadení vo vlastníctve mesta a tak, aby finančné prostriedky získané za prenájom boli využité výhradne na údržbu, opravy, nákup náradia, prevádzku zariadení a organizovanie záujmovej činnosti.

Z: MESTO,

T: 2017 – 2021

c/ Na základe komplexnej pasportizácie športových objektov a zariadení a posúdenia ich stavu a funkčnosti pripraviť harmonogram budovania a rekonštrukcie telovýchovných a športových zariadení, kde je potrebné postupne dobudovať bezbariérové prístupy aj do hľadísk pre osoby s obmedzenou schopnosťou pohybu v súlade s vyhláškou Ministerstva životného prostredia SR č. 192/1994 Z.z. Je potrebné opraviť a rekonštruovať prípadne dobudovať prímestský športovo-rekreačný areál (Zahura) **o zóny s nenáročným viacúčelovým športovým vybavením v prírodnom letnom aj zimnom prostredí ako súčasť stredísk turizmu a rekreácie.**

Z: MESTO,

T: 2017 – 2021

d/ Vytvoriť motivačnú mediálnu kampaň a formou výchovy a vzdelávania v školách vplývať na zmenu hodnotovej orientácie v prospech zdravého životného štýlu prostredníctvom pohybových aktivít.

Z: MESTO,

T: 2017 – 2021

e/ Podporovať telesnú výchovu a šport občanov so zdravotným postihnutím vo všetkých športových a nešportových občianskych združeniach občanov so zdravotným postihnutím.

Z: MESTO,

T: 2017 – 2021

f/ Pripraviť systém a organizovať pravidelné športové súťaže všetkých vekových generácií Spolupracovať v týchto súťažiach s partnerskými mestami.

Z: MESTO,

T: 2017 – 2021

3.4. Podpora športu znevýhodnených skupín obyvateľov

Šport ľudí so zdravotným znevýhodnením je neoddeliteľnou súčasťou podpory športu.

Mesto podporuje rozvoj športu vo všetkých druhoch znevýhodnenia (telesne, zrakovo, sluchovo a mentálne znevýhodnených športovcov).

Občania so zdravotným znevýhodnením chcú a v mnohých oblastiach aj môžu byť aktívnymi spolutvorcami hodnôt, aktívnymi členmi našej spoločnosti. Väčšina z nich nemá záujem iba na pasívnom poberaní sociálnych kompenzácií, ale chce plnohodnotne žiť, to znamená aktívne sa zapájať do života spoločnosti. Pre naplnenie tohto ich základného ľudského práva je potrebné vytvoriť zodpovedajúce podmienky. Formou, ako tieto podmienky vytvoriť konkrétne v praxi, by mala byť aj táto koncepcia športu.

Hlavné opatrenia v oblasti športu znevýhodnených skupín obyvateľov:

a./ Vytvoriť podmienky pre sociálnu inklúziu športovcov zo znevýhodnených skupín obyvateľov do spoločnosti a požiadať športové kluby o aktívnu spoluprácu so zväzmi zaoberajúcimi sa športovcami so zdravotným znevýhodnením.

Z: MESTO, OZ

T: priebežne do roku 2020

b/ Pripraviť a realizovať projekt zriadenia Športového centra pre športovcov s telesným postihnutím, v spolupráci so Slovenským zväzom telesne postihnutých.

Z: MESTO

T: priebežne do roku 2020

c/ V dotáciách nevynechať ani aktivity pre športovcov zo znevýhodnených skupín obyvateľov.

Z: MESTO

T: priebežne do roku 2020

3.5. Výkonnostný šport – športovo talentovaná mládež

Cieľom tejto oblasti je príprava novej generácie úspešných športovcov a vytvoriť čo najlepšie podmienky pre úspešnú mládežnícku základňu budúcej reprezentácie a zviditeľniť tak prácu s mládežou vlašských športových klubov.

Oblasť mládežníckeho športu považujeme za prioritnú, v celej šírke opatrení v Konceptcii, vzhľadom na všetky pozitívne spoločenské aspekty športu pri formovaní mládeže. Nemôžeme pritom oddeľovať riadené záujmové a školské aktivity a športovú činnosť zameranú na športovú výkonnosť lebo sú navzájom prepojené a spolu súvisia.

Úspech našich športovcov v meste závisí od vytvorených podmienok na jednotlivých úrovniach športu. Cieľom Konceptcie je zámer, aby každý subjekt podieľajúci sa na príprave **mládežníckeho športovca** cítil zodpovednosť, ale aj podporu mesta pri výchove budúceho reprezentanta. Program zahŕňa všetkých športovcov, vrátane športovcov so zdravotným postihnutím. Rozsah a komplexnosť starostlivosti bude závisieť od dosiahnutej výkonnostnej úrovne mladého športovca. Jednou z úloh v tejto oblasti je vypracovanie **dlhodobého investičného plánu dobudovania, modernizácie, resp. výstavby nových objektov**, ktoré budú plniť úlohu mládežníckych centier športovej prípravy.

Hlavné opatrenia v oblasti prípravy mládeže vo výkonnostnom športe:

a/ Poskytovanie dotácií na roky 2017 až 2021 bude na základe diferencovanej podpory jednotlivých klubov podľa schváleného dotačného systému financovania športu v meste

Z: MESTO,

T: 2017 – 2021

b/ Vytipovať, vybudovať a vybaviť Mestské mládežnícke centrum športovej prípravy pre kolektívne a individuálne športy s vybavením pre regeneráciu, fitness, testovanie výkonnosti a zdravia.

Z: MESTO

T: etapovito do roku 2020

c/ Pripraviť jednotlivé projekty s hlavnými bodmi:

- skvalitnenie výberu - vypracovať kritériá do jednotlivých útvarov mládeže v meste
- podpora mládežníckych súťaží
- dobudovania, modernizácie a rekonštrukcie materiálno-technickej základne útvarov
- dobudovať a kvalitatívne vybaviť športové školy a centrá prípravy mládeže

Z: MESTO

T: priebežne do roku 2020

d/ Organizovať významné juniorské a seniorské podujatia typu - MSJ, MEJ, MS, ME, SP a EP Majstrovstvá Slovenska, Slovenský pohár (a obdobné)

Z: OZ, MESTO

T: priebežne do roku 2020

3.6. Športoviská a športová infraštruktúra

Ciele:

3.6.1. Pasportizácia športovísk a športovej infraštruktúry v meste a systém jej aktualizácie

Pre zabezpečenie prevádzky športového objektu a zariadenia je dôležitá koncepčná systematická práca, plánovanie rozvoja a účelného využívania vybavenia. To si vyžaduje mať zabezpečený dobre fungujúci informačný systém v tejto oblasti, ktorý je v tejto koncepcii uvažovaný a bude potrebné ho len uviesť do praxe. Tento systém musí mať charakter stálej činnosti, musí byť otvorený a zabezpečujúci priebežnú aktualizáciu údajov.

Návrh jednotného systému informácií v oblasti vybavenia športu v meste bude súčasťou budovaného **Informačného systému v oblasti telesnej kultúry**. Príslušné údaje jednotného informačného systému o zariadeniach telesnej výchovy a športu budú v nasledovnej štruktúre:

1. Školská telesná výchova – školské objekty
2. Šport pre všetkých – rekreácia a šport
3. Mestské športové objekty
4. Nezávislé športové kluby a organizácie – športové objekty

Z: MESTO, Správa nehnuteľností

T: 2017 a priebežne

3.6.2. Rozvoj športovísk a športovej infraštruktúry

Na základe zhodnotenia súčasného stavu starostlivosti o vybavenie športu vyplývajú pre sledované obdobie budúcich 10 rokov nasledovné ťažiskové okruhy:

- **vypracovanie komplexného pasportu športovísk a športovej infraštruktúry a areálov-lokalít vhodných pre využitie športových aktivít** v Spišských Vlachoch a jeho priebežná aktualizácia
- **pri programovom plánovaní a tvorbe mestského rozpočtu, musí byť finančný objem stanovený vopred, lebo investičná činnosť je dlhodobý proces**
- **pre použitie verejných prostriedkov štátu na nové športové zariadenia vytvoriť podmienky na odbornú, koncepčnú a zadávatelskú prípravu akcií a tiež podmienky pre spätnú kontrolu účelného použitia poskytnutých finančných prostriedkov**
- riešiť obnovu a účelné kompletovanie súčasného vybavenia na kvalitnej športovotechnickej, urbanisticko-architektonickej a prevádzkovej úrovni
- nové vybavenie športu s podporou finančných prostriedkov mesta, KSK, štátu, sústrediť sa na prioritné okruhy skvalitnenia prípravy talentovanej mládeže a tvorby podmienok pre konanie súťaží na medzinárodnej úrovni
- prijať legislatívne opatrenia na zachovanie funkčnosti športovísk realizovaných z prostriedkov mesta, zabezpečiť vylúčenie zmien ich využívania na iné ako športové účely bez súhlasu mesta a zriadeného dozorného orgánu
- spolupracovať s rezortmi, regionálnou a miestnou samosprávou, investormi a občianskymi združeniami pri využívaní rozvojových programov a fondov na realizáciu vybavenia jednotlivých športov v meste
- veľké investičné akcie športového vybavenia celomestského a celospoločenského významu (viacúčelový areál, futbalové ihrisko a areál) riešiť v rámci mestského rozpočtu mimo fondového systému dotácií, z kapitálových a iných zdrojov
- integrovaný rozvojový program výstavby viacúčelových stavieb pre športové a kultúrno-spoločenské využívanie, riešiť v spolupráci s KSK a ministerstvami, spolupracovať aj metodicky a zadávatelsky

- podieľať sa na využívaní rozvojových fondov (štrukturálne fondy EU a iné) zapojenie sponzorských príspevkov do systémového procesu vybavenia športu

3.6.2.1. Šport na školách

Niektoré telocvične sú v nevyhovujúcom stave a potrebujú kompletnú rekonštrukciu a modernizáciu. Vonkajšie ihriská sa postupne prebudovávajú na moderné multifunkčné ihriská s kvalitným povrchom.

Hlavné smery riešenia sú v dvoch základných okruhoch:

- skvalitnenie vybavenia ihrísk a telocviční školských areálov
- výstavba nových športových zariadení v rámci mesta a ich využívanie v rámci školskej výučby, organizovania mimoškolskej činnosti, ale aj pre všetkých obyvateľov.

3.6.2.2. Šport pre všetkých

Vybavenie v rámci centra a širšieho centra mesta

Športové vybavenie v rámci centra a širšieho centra mesta je potrebné riešiť v súlade s urbanistickými ukazovateľmi v rámci obytných súborov príslušných občianskych vybavení. Zabezpečenie realizácií a prevádzkovaní športovísk je v kompetencii mesta. Po vykonaní pasportizácie, ktorú je nutné urobiť, bude presná štatistika týchto objektov, ktorú budeme priebežne aktualizovať a začať rokovať s vlastníkmi a prevádzkovateľmi o spolupráci a ďalšom smerovaní k zatraktívneniu prostredia mesta a vytvoreniu podmienok pre riešenie okruhu aktivít.

Prímestské športovo rekreačné areály

Táto vybavenosť pre masový šport a oddych obyvateľov nielen mesta je v súčasnosti poddimenzovaná, s tým, že je nutné vypracovať komplexné riešenie, aby sa dostala na požadovanú úroveň. Je taktiež potrebné urobiť pasport týchto zariadení.

V spolupráci s občianskymi združeniami je nutné tomuto okruhu rozvoja športu venovať zvýšenú pozornosť v záujme tvorby ponuky siete nenáročných športových zariadení v kontaktovom prírodnom prostredí a v dostupnosti pre denné a hodinové využitie.

3.6.3. Systému financovania športovísk a športovej infraštruktúry

3.6.3.1. Krátkodobé projekty

Centrálne úroveň

1. Poskytovanie financií na športové vybavenie len na základe vypracovaných návrhov v súlade so zadávateľským stanoviskom mesta
2. Poskytovanie financií len za podmienky účasti mesta na zadávateľskej príprave akcie, výstavbe a na prevádzke vybavenia a na prevádzke vybudovaného vybavenia v rámci vytvorenej obchodnej spoločnosti.

Regionálna a miestna úroveň

Z mestských prostriedkov pre šport financovať len vybavenie viacúčelovej mestského športového areálu, futbalového ihriska, športovísk v mestskej štruktúre a vo voľnej krajine, v spolupráci s KSK ministerstvom a ostatnými štátnymi resp. regionálnymi organizáciami športového hnutia.

Z: MESTO

T: priebežne do roku 2020

3.6.3.2. Dlhodobé projekty

Ekonomické podmienky, ktoré možno do roku 2021 v kapitole šport reálne očakávať neumožnia zabezpečiť riešenie veľkých investičných stavieb bez plánovania. Preto je potrebné, aby vopred vyhodnotené menovité aktivity celospoločenského záujmu boli zabezpečované samostatnou účelovou formou, prostredníctvom mestského rozpočtu. Po pasportizácii a dohode všetkých mestských organizácií ktoré pracujú v športovom hnutí a v spolupráci s Kultúrno-športovo-vzdelávacou komisiou pri MsZ, je potrebné vypracovať plán konkrétnych akcií.

3.7. Informačný systém a propagácia v oblasti športu

Fungujúci informačný systém v oblasti telesnej kultúry je podmienkou a základným východiskom pre efektívne riadenie, rozhodovanie a koordináciu v danej oblasti.

Informačný systém športu v meste by mal zabezpečiť potrebné a aktuálne informácie pre rozhodovanie, ktoré súvisí s Konceptiou.

Hlavnou úlohou je komplexný monitoring telesnej kultúry a športu v pôsobnosti mesta. Informačný systém športu bude slúžiť pre širokú verejnosť a tiež pre potreby kontroly. Bude obsahovať informácie o kluboch a organizáciách kde sa zabezpečuje a realizuje športová činnosť, o pracovníkoch ktorí zabezpečujú činnosť na tomto úseku, o procesoch a činnostiach, ktoré sa v danej oblasti realizujú, o materiálno technickom zabezpečení, o dotačnom systéme, o športovcoch, výsledkový servis, termínové listiny a ďalšie.

Hlavný cieľ: Zvyšovať informovanosť občanov o športe.

Návrh opatrení na realizáciu cieľa:

- Integrovať dáta športových klubov - primárne údaje ako sú registre športovcov, funkcionárov, atď.
- **Zvýšiť transparentnosť poskytnutých dotácií z mestského rozpočtu** - formou zberu, spracovania a publikovania údajov o použití pridelených dotácií.
- Prostredníctvom ISŠ – informačný systém športu podporovať odvetvové špecializované činnosti v športe -pasportizáciu športovej infraštruktúry a bezpečnosť športových podujatí.
- Prezentovať šport v Spišských Vlachoch vo verejnoprávnych médiách a budovať pozitívny vzťah k športu.

Z: MESTO

T: priebežne do roku 2020

3.8. Oceňovanie športovcov a športových odborníkov

Hlavný cieľ: Zvyšovať motiváciu športovcov a tiež aj rekreačných športovcov mesta.

Zaviesť každoročne verejné udeľovanie ocenení športovcom a športovým odborníkom na úrovni mesta Spišské Vlachy v nasledujúcich kategóriách: **športový talent roka, športovec roka, športový kolektív roka a celoživotný prínos pre šport.**

Z: MESTO

T: priebežne do roku 2021

3.9. Legislatívna oblasť športu

Celková úprava predpisovej základne mesta v súvislosti s prijatím Konceptie rozvoja športu v meste Spišské Vlachy

Z: MESTO

T: 2017

4. Systém financovania - fondový systém

Šport v krajinách Európskej únie vytvára podľa dostupných analýz pridanú hodnotu cca 407 mld. eur, čo predstavuje 3,7% HDP EÚ a pracovné miesta pre 15 miliónov ľudí, teda 5,4% pracovnej sily. V škandinávskych krajinách, Veľkej Británii, Francúzsku, Holandsku sa vynakladá z verejných zdrojov na šport na jedného obyvateľa najviac prostriedkov, približne 100 - 180 eur. Najmenej je to v Bulharsku, Malte, Českej republike, Litve, Lotyšsku, Poľsku, Rakúsku, kde táto dotácia na 1 obyvateľa nedosahuje ani 20 eur. Na Slovensku je podpora zo strany štátu na obyvateľa iba 7 eur.

Prioritou financovania športu v meste je mládežnícky šport a realizuje sa v rámci pravidiel upravených zákonmi o rozpočtových pravidlách, o štátnom rozpočte, o lotériách a iných podobných hrách, o telesnej kultúre, o štátnom fonde telesnej kultúry, o organizácii ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy SR, o verejnom obstarávaní, colným, cenovým a daňovými zákonmi.

Pri financovaní sa uplatňujú metódy, ktoré **maximálne eliminujú subjektívny vplyv a objektivizujú procesy financovania** - tam kde je to možné, používajú sa matematické výpočty, tam kde to možné nie je, bude žiadosti posudzovať Kultúrno-športovo-vzdelávacia komisia MsZ Spišské Vlachy.

Fondový systém Konceptie financovania športu v meste sa riadi a realizuje podľa Všeobecne záväzného nariadenia mesta Spišské Vlachy č. 3/2015, O poskytovaní dotácií z rozpočtu mesta a tiež programovým a finančným rozpočtom mesta.

Finančné prostriedky z dotácií sa používajú na zabezpečenie športovej činnosti jednotlivých klubov. Spôsob použitia finančných prostriedkov je podrobne spracovaný v samostatnom materiáli, ktorý je neoddeliteľnou súčasťou tejto konceptie.

Najoptimálnejším spôsobom realizácie financovania športu v Spišských Vlachoch je **Fondový systém** tzv. vytvorenie fondov, ktorých napĺňanie a čerpanie sa realizuje na základe stanovených objektívnych kritérií, v súlade s vyhodnotením štatistických ukazovateľov pri dosahovaní športových výsledkov, počtu športovcov a pod.

Financovanie športu je založené na dvoch základných princípoch a to viaczdrojovosti a transparentnosti.

Viaczdrojovosť financovania športu vychádza z dvoch základných zložiek a to z verejných financií, **hlavne z rozpočtu mesta, a to vo výške 8% očistených o transfery** a zo súkromných financií. Verejné financovanie športu predstavuje finančné prostriedky mesta pridelené:

- podľa pevne stanoveného kľúča zakotveného v rozpočte mesta na kalendárny rok,
- súkromných financií od obchodných spoločností pôsobiacich na teritóriu mesta určením podielu ich príspevku, darov od fyzických a právnických osôb, z členských príspevkov členov športových klubov, z reklamy, z televíznych práv, verejných zbierok, hodnoty práce dobrovoľníkov v športe
- z vlastných príjmov športových klubov.

Transparentnosť použitia prostriedkov z centrálnych verejných zdrojov je zabezpečená prostredníctvom kontrolných mechanizmov mesta Spišské Vlachy.

V súvislosti so Zákonom o športe budú stanovené minimálne náležitosti dotačnej zmluvy medzi športovým subjektom a mestom. Podstatou bude to, že úspešní žiadatelia o dotácie po transparentnom procese rozhodovania o jej pridelení a v konkrétnej výške budú môcť pomerne veľmi voľne narábať s pridelenými dotáciami, no zároveň však budú povinní na základe dotačnej zmluvy zverejniť na internete správu o svojej činnosti za predchádzajúci rok. Jej súčasťou budú podrobné informácie o hospodárení subjektu so všetkými prostriedkami získanými z rozpočtu verejnej správy vrátane ich vedenia na tzv. transparentnom účte, na ktorom pohyby bude môcť kontrolovať ktokoľvek.

Súčasťou financovania je aj priaznivá legislatíva mesta najmä v oblasti úľav a kompenzácií nákladov spojených s prevádzkovaním športových objektov cez inštitút osobitného zreteľa a pod. Úlohou štátu v podpore kreovania týchto zdrojov bude najmä vytvorenie priaznivého daňového prostredia a zákonná úprava inštitútu sponzorstva.

V záujme transparentnosti bude potrebné zaoberať sa aj určením podmienok pre sponzorstvo obchodných spoločností, v ktorých má mesto majetkovú účasť.

Finančné zdroje:

Možné zdroje príjmov do oblasti športu :

Ministerstvo školstva SR, VÚC, súkromní sponzori, rodičia, mestský rozpočet, Fond regionálneho rozvoja, štrukturálne fondy, nadácie, verejné zbierky, podnikateľské subjekty, vlastná podnikateľská činnosť a pod.

V rámci systému financovania navrhujeme vytvoriť tieto fondy:

- **Fond mládežníckeho športu**
- **Fond športových aktivít**
- **Fond investícií do športu**

Sme presvedčení, že **šport ako spoločenský fenomén dnešnej doby**, s tým aké postavenie v spoločnosti zastáva a aké dôležité miesto zastáva a zohráva v našom meste, si rozhodne zaslúži vyššiu finančnú podporu ako dnes má a aká mu je z rozpočtu mesta prideľovaná a to už len z pohľadu porovnania s finančnou podporou oblasti kultúry v našom meste. Ak sa pozrieme na obe tieto kapitoly do rozpočtu mesta, je zjavné, že šport je oproti kultúre finančne poddimenzovaný a to v pomere kultúra 2,83% z rozpočtu mesta a šport len 1,26% z rozpočtu mesta. Šport je podľa nás a tiež podľa aktuálnej politiky EÚ, štátu a KSK rovnako dôležitý pre rozvoj modernej spoločnosti i jednotlivca, tak ako kultúra, preto by finančné prostriedky v týchto kapitolách rozpočtu mesta Spišské Vlachy mali byť **na rovnakej finančnej úrovni.**

K finančnému naplneniu, týchto Fondov dôjde zabezpečením z rozpočtu mesta Spišské Vlachy v kapitole č. 9 Šport, tak ako bolo uvedené vyššie, a to **vo výške 8% z rozpočtu mesta** očistených o transfery s tým, že **60%** z celkového objemu finančných prostriedkov poskytnutých bude vyčlenená **pre Fond mládežníckeho športu a Fond športových aktivít** a **40%** z celkového objemu finančných prostriedkov poskytnutých bude vyčlenená **pre Fond investícií do športu**. Finančné prostriedky vyčlenené pre Fond mládežníckeho športu a Fond športových aktivít sa rozdelia v pomere **55% pre Fond mládežníckeho športu a 45% pre Fond športových aktivít**.

Čerpanie finančných prostriedkov z jednotlivých fondov bude určené na základe objektívnych kritérií:

1. Fond mládežníckeho športu – jeho cieľom je podporiť mladých perspektívnych športovcov mesta a zabezpečiť ich výkonnostný rast v konkrétnom športe. Dotácie budú schvaľované **Mestským zastupiteľstvom**. Realizácia čerpania finančných prostriedkov bude na základe splnenia týchto kritérií:

- Počet zaregistrovaných športovcov zapojených do celoštátnych súťaží daného športového klubu za predchádzajúce súťažné obdobie
- Počet celoštátnych súťaží v ktorých má športový klub zapojené jednotlivé družstvá (jednotlivcov) za predchádzajúce súťažné obdobie
- Umiestnenia jednotlivých družstiev (jednotlivcov) v najvyšších celoštátnych súťažiach za predchádzajúce súťažné obdobie
- Počet reprezentantov SR za predchádzajúce súťažné obdobie

Všetky finančné prostriedky, určené v rozpočte na mládežnícky šport, budú rozdelené medzi športové kluby a organizácie podľa koeficientu, úmernému spoločenskému významu športov (ďalej len "koeficient športu"), ktorý sa vypočíta nasledovne:

Koeficient športu = Športový úspech x Záujem o šport

- Športový úspech je v kolektívnom športe daný postavením daného športu vo svojej svetovej federácii. V kolektívnom športe je určený postavením Slovenska v oficiálnom rebríčku svetovej federácie a v redukovanom poradí európskych krajín v rámci tohto rebríčka.
- Športový úspech v individuálnom športe vypočítaný z výsledkov športovcov daného športu na oficiálnych podujatiach jeho medzinárodnej športovej federácie počas uplynulých 4 rokov. Každý dosiahnutý výsledok je prepočítaný na umiestnenie na majstrovstvách sveta a vynásobený koeficientom útlmu podľa roku, v ktorom bol dosiahnutý. Športový úspech je priemerom 10 najlepších výsledkov v každom hodnotenom roku.
- Športový úspech je ďalej prepočítaný na 100%, aby sa zohľadnil rôzny počet členských krajín v medzinárodných športových federáciách, a vynásobený koeficientom významu výsledku, ktorý klesá nepriamo úmerne s výsledkom.
- Záujem o šport sa skladá z troch čiastkových záujmov:
  - a) záujem obyvateľov Slovenska o daný šport, zistený prieskumami verejnej mienky,
  - b) záujem medzinárodnej verejnosti o daný šport, daný jeho sledovanosťou v medzinárodných médiách, zistený agentúrnym prieskumom,
  - c) záujem športovcov, daný počtom registrovaných aktívnych športovcov, zistený zverejnením registrov športovcov v informačnom systéme verejnej správy o športe a preukázaním zaplataenia členských príspevkov.
- Z dôvodu zmeny metodiky výpočtu dotácie sa predpokladajú zmeny v dotáciách jednotlivých športov, a preto budú v dotačnom procese aplikované ochranné opatrenia, ktoré

umožnia športovým odvetviam počas niekoľkých rokov postupne sa adaptovať na nové pravidlá. Z rovnakého dôvodu môžu byť jednotlivé ukazovatele v priebehu platnosti koncepcie modifikované v súlade s požiadavkami športovej praxe.

- Športové kluby, organizácie budú mať slobodu narábania s poskytnutými prostriedkami za podmienok:
  - a) zverejňovania použitia poskytnutej dotácie a iných zdrojov,
  - b) zverejňovania výročnej správy,
  - c) vkladania štruktúrovaných informácií o vlastnom športovom odvetví do informačného systému v športe,
  - d) uvádzania loga poskytovateľa – mesta a s textovou informáciou o poskytnutom príspevku z mestského rozpočtu, a pri prezentácii účelu alebo projektu, informovania médií a verejnosti o poskytovateľovi príspevku.

2. Fond športových aktivít

Fond športových aktivít zastrešuje šport pre všetkých, športové podujatia miestneho a medzinárodného charakteru.

Dotácie budú schvaľované **Mestským zastupiteľstvom** a budú poskytované na tieto športové podujatia:

- 1. skupina –mládežnícke podujatia a podujatia so zahraničnou účasťou
- 2. skupina – podujatia s dlhodobou tradíciou
- 3. skupina –podujatia pre širokú verejnosť

Financovanie organizovania významného medzinárodného alebo tradičného podujatia bude závisieť od počtu zúčastnených športovcov, počtu dní trvania podujatia v zmysle pravidiel medzinárodnej športovej federácie a dôležitosti podujatia. Poradie financovania bude závisieť od koeficientu športu, dôležitosti podujatia a jeho spolufinancovania.. Dôležitosť podujatia bude definovaná vopred nemennou číselnou hodnotou.

- Dotácia bude účelovo určená na výdavky spojené s organizačným a technickým zabezpečením podujatia.
- Výška dotácie bude určená zaradením podujatia do niektorej z vyššie uvedených skupín a diferencuje sa na základe kategorizácie športov do 2 skupín, a to individuálne alebo kolektívne športy.
- Dotácia sa poskytne žiadateľovi (len športový klub so sídlom, na území mesta, ktorý splní všetky podmienky k podávaniu žiadostí.
- Finančná podpora sa poskytne na akcie šport pre všetkých, ak žiadateľ preukáže krytie nákladov z iných zdrojov minimálne vo výške 10 % rozpočtu,
- Na podujatie zaradené v 1. skupine je podmienkou poskytnutia dotácie účasť minimálne troch krajín.
- Výšku príspevku odsúhlasí mestské zastupiteľstvo na základe návrhu po schválení Kultúrno-športovo-vzdelávacou komisiou MsZ Spišské Vlachy.

3. Fond investícií do športu

Ide o tzv. investičný Fond, z ktorého bude možné hrať tieto oblasti:

- 1. Investície na opravy, údržbu a prevádzku mestských športových objektov, ktoré sú majetkom mesta, mestských častí alebo iného právneho subjektu. Tento fond zahŕňa účelové - bežné alebo kapitálové prostriedky, ktorých výšku bude navrhovať na schválenie Mestskému zastupiteľstvu podľa aktuálnej potreby Kultúrno-športovo-vzdelávacou komisiou MsZ Spišské Vlachy na základe vykonanej pasportizácie, analýzy a plánov obnovy a rozvoja

športových zariadení . Tieto financie budú poskytované na základe vymedzených podmienok pre prijímateľov finančných príspevkov od mesta do športových objektov a zariadení ktoré zahŕňujú:

- povinnosť zriadiť Dozornú radu športového objektu alebo zariadenia v prípade podania žiadosti o dotáciu
- dosadiť do Dozornej rady zástupcu mesta za účelom kontroly použitia prostriedkov
- splniť predpísané kritériá pri posudzovaní žiadosti

Financovanie určených prostriedkov do športových objektov a zariadení bude prebiehať plánovane, po odsúhlasení mestským zastupiteľstvom. Na financovanie projektov musia mať vlastníci objektov a zariadení vlastné zdroje a tiež iné štátne, verejné a sponzorské príspevky, v minimálnej výške 50% z celkovej sumy projektu.

2. Investície na rozvoj - prostriedky na výstavbu nových športových zariadení a objektov, dobudovanie cyklistických trás a turistických chodníkov v meste.

3. Investície na podporu športu talentovaných športovcov. Finančné prostriedky budú poskytnuté adresne pre TOP juniorských športovcov útvaru talentovanej mládeže – napr. pre potreby nadštandardného vybavenia najúspešnejších športovcov, ktorí potrebujú zvýšenú prípravu.

4. Investície na financovanie vybraných TOP seniorských športovcov mesta –Účastníkov OH, PH, MS, Majstrovstiev Slovenska, Slovenského pohára.

5. Investície na slávnostné ocenenie najlepších športovcov mesta – Športová osobnosť mesta, ktorých bude oceňovať primátor, resp. viceprimátor mesta spolu s prítomnosťou masovokomunikačných prostriedkov. Tieto vyhlásenia sa budú konať pravidelne, z pravidla v mesiacoch január, február.

6. Investície do športových objektov, v ktorých má mesto podiel.

7. Kampaň za pohybovo aktívny životný štýl - zo zdrojov rozpočtu mesta na bude financovaná kampaň za pohybovo aktívny životný štýl.

Fond investícií do športu nepodlieha Všeobecne záväzným nariadeniam mesta č.3/2015, a ich „O poskytovaní dotácií z rozpočtu mesta“. Ide o účelovo schválené prostriedky z kapitoly rozpočtu mesta na rozvoj športu. Toto opatrenie je z dôvodu že výška finančných prostriedkov na tieto účely a určenie výšky poskytnutých prostriedkov bude schvaľovaná MsZ podľa finančných možností mesta.

4.1. Schvaľovací proces pridelovania finančných prostriedkov

- Kultúrno-športovo-vzdelávacia komisia MsZ Spišské Vlasy, bude podľa vyššie uvedených kritérií pridelovať jednotlivým športovým klubom podľa jasne stanovených pravidiel bodové hodnotenie.
- O určení pridelovania finančných prostriedkov pre jednotlivé druhy športu bude na základe predložených dokumentov Kultúrno-športovo-vzdelávacia komisia MsZ Spišské Vlasy rozhodovať Mestské zastupiteľstvo.
- Kultúrno-športovo-vzdelávacia komisia MsZ Spišské Vlasy, vykonávacie predpisy pridelovania finančných prostriedkov a systému kontroly ich čerpania bude schvaľovať Mestské zastupiteľstvo.

4.2. Kontrolná činnosť

Nevyhnutnosťou dobrého fungovania športu v podmienkach mesta je kontrola nakladania s finančnými prostriedkami, ktoré z rozpočtu mesta budú na činnosť jednotlivých klubov poskytnuté. Kontrolu bude zabezpečovať Hlavný kontrolór Mesta Spišské Vlachy.

Z: HK MESTA, KŠV KOMISIA, FIN. KOMISIA
T: priebežne do roku 2021

4.3. Kvantifikácia ekonomického zabezpečenia podľa Konceptie do roku 2021

Kvantifikácia finančného zabezpečenia programu rozvoja športu v meste z mestského rozpočtu je vyšpecifikovaná v prílohe. Vychádza z objemu finančných prostriedkov schválených v príslušnom roku pre jednotlivé fondy. Kvantifikácia je konkretizovaná podľa vybraných – prioritných potrieb športu (podľa projektov, na ktoré bude mesto naďalej poskytovať finančné prostriedky z rozpočtu mesta), a to aspoň v čiastkach, uvedených v citovanej prílohe. Kvantifikácia financovania je vypracovaná na základe analýzy z doterajšieho financovania športu, s prihliadnutím na reálne ekonomické možnosti mesta v súčasnom období i v najbližších rokoch. Príslušné finančné čiastky nepremietajú skutočné potreby na zabezpečenie projektov, ani požiadavky športových klubov a občianskych združení, nakoľko takýto objem by niekoľkonásobne prevyšoval reálne ekonomické možnosti mesta.

4.4. Návrh opatrení na ekonomické zabezpečenie Konceptie

Komisie Finančná a Kultúrno-športovo-vzdelávacia MsZ Spišské Vlachy sa zaoberá ekonomickými otázkami, ale aj otázkami modelu financovania športu v meste podľa Konceptie systematicky už dlhšie obdobie.

Súbor ekonomických opatrení v oblasti financovania športu:

- každoročne vyčleniť v rozpočte mesta na príslušný kalendárny rok účelovo určené finančné prostriedky na Konceptiu rozvoja športu v meste konkrétne:

- Fond mládežníckeho športu
- Fond športových aktivít
- Fond investícií do športu

Z: FO MESTA,
T: roky 2017 - 2021

Programovým cieľom Konceptie je:

- zabezpečiť plynulé financovanie všetkých úloh v súlade s aktuálnymi potrebami športových klubov a organizácií
- postupne garantovať taký objem prostriedkov, ktorý bude naplňovať všetky programové ciele Konceptie

Základné formy podpory:

- fondové financovanie
- účelové financovanie

Fondové financovanie sa viaže predovšetkým na oblasť zabezpečenia činnosti jednotlivých mládežníckych klubov, školských a mládežníckych súťaží, ako aj športu pre všetkých. Jeho ideovým základom je princíp tzv. systémovej jednorázovej podpory, bez plnej účasti mesta. Nosným princípom je viaczdrojové financovanie, mesto prispieva len časťou nákladov.

Účelové financovanie je zamerané na podporu konkrétnych projektov, ako zdroj sa použijú prostriedky z mestského rozpočtu, ak mesto participuje na projekte aj vlastným podielom.

Nepriama forma podpory:

- a) účelné využitie hmotného a nehmotného majetku
- b) využitie ľudských zdrojov
- c) poradenská a metodická činnosť
- d) informačná činnosť

Mesto bude na verejnom informačnom portáli o športe prezentovať možnosti získania finančných prostriedkov na šport zo súkromných zdrojov a príklady dobrej praxe využitia týchto zdrojov.

Hlavný cieľ: Vybudovať transparentný, spravodlivý a efektívny systém financovania športu založeného na analýze a faktoch, zavedením objektívnych kritérií financovania športu v meste a znižovaním subjektívneho faktora pri rozhodovacích procesoch. Zvýšiť finančnú nezávislosť športových subjektov prezentovaním príkladov dobrej praxe, každoročným zvyšovaním vyžadovaného spolufinancovania športových aktivít z vlastných a súkromných zdrojov a vykonávaním poradenstva v oblasti financovania športu.

Opatrenia na realizáciu cieľa:

- Implementovať model financovania športu v meste do praxe a dopĺňať ho podľa aktuálnych potrieb a možností financovania z rozpočtu.
- Vytvoriť, spravovať a zverejňovať centrálny register finančných prostriedkov v oblasti športu, aj osobitný zreteľ (zdroje, vynaložené finančné prostriedky, výsledky použitia prostriedkov, pravidiel a usmernenia použitia finančných prostriedkov) zo všetkých dostupných zdrojov.
- Zverejňovať na webovom sídle mesta prijímateľov a výšku dotácií na šport z verejných zdrojov podľa schválenej metodiky.
- Vypracovať komplexnú analýzu investovaných finančných prostriedkov v športe (zdroje, rozhodovacie procesy a použitie) a dôsledkov uskutočnenia/neuskutočnenia z nej vyplývajúcich odporúčaní.

Z: MESTO
T: 2017 - 2021

5. Projektové zámery

Obnova a rekonštrukcia športových zariadení

Aktivity:

1. Rekonštrukcia existujúcich ihrísk a športových zariadení (atletické ovály na školách)
2. ....,
3. ....,

Konkrétne projektové zámery na školách a v školských športových areáloch:

- a.) Vybudovať nový športový atletický ovál na ZŠ Komenského 6 do roku 2018,
- b.) ...,
- c.) ...,

6. Šport a cestovný ruch

Šport, športový turizmus a rekreácia majú pozitívny vplyv aj na rozvoj cestovného ruchu v meste a tým aj na zvyšovanie príjmovej časti v rozpočte z daní. Využívanie voľného času pri vodných plochách v letnom období sa stalo najmasovejšou formou rekreácie a športu.

Zimný cestovný ruch a zimné športy sú pre mesto nemenej dôležité, preto je potrebné zabezpečiť, aby v strediskách Zahura mesto dohliadalo v spolupráci s prevádzkovateľom na zlepšovanie kvality poskytovaných služieb existujúcich zariadení. Lyžiarske strediská musia garantovať pre pobytovú klientelu dostatok snehu. Preto umelé zasnežovanie má z hľadiska udržania návštevnosti zimných stredísk a predlžovania sezóny rastúci význam. Orientovať sa treba hlavne na hostí z okolia pričom musia byť rešpektované záujmy ochrany prírody, krajiny a životného prostredia.

Pozitívny vplyv na rozvoj cestovného ruchu v meste má aj značenie turistických a cykloturistických trás. Do budúca je preto potrebné koncepčne riešiť aj problematiku značenia turistických a cykloturistických trás, najmä v záujme rozvoja cestovného ruchu v tomto segmente. V poslednom období významným spôsobom ovplyvňuje rozvoj cestovného ruchu golf, za ktorým vo svete každoročne cestujú milióny hráčov (či už amatéri alebo profesionáli na oficiálne súťaže alebo na rekreáciu) aj s rodinami, preto je aj golf/minigolf vnímaný ako jeden z ďalších segmentov pre rozvoj cestovného ruchu v meste.

Vhodnou formou rozvoja cestovného ruchu je aj organizovanie významných a tradičných športových podujatí v meste, preto je potrebné trvalo udržiavať a naďalej vytvárať také podmienky najmä v oblasti športovej infraštruktúry v meste aby sa mohli významné a tradičné podujatia organizovať v meste v čo najvyššom počte a v budúcnosti sme v nich mohli pokračovať.

Hlavný cieľ: Vytvárať vhodné podmienky na rozvoj športu, športovej rekreácie a súvisiaceho cestovného ruchu.

Návrh opatrení na realizáciu cieľa:

- Vytvárať podmienky na rozvoj pešej turistiky a cykloturistiky, podporovať značenie turistických chodníkov a cykloturistických trás, navrhnuť nástroje na podporu budovania súvisiacej infraštruktúry a overiť možnosti ich financovania aj z fondov EÚ na obdobie rokov 2015 – 2020.
- Pomáhať zviditeľňovať mesto cez významné medzinárodné športové podujatia: Slovenský pohár v Motocrosse, Večerný beh mesta a ďalšie.

7. Záver

Zmyslom Koncepcie rozvoja športu v Spišských Vlachoch je, aby bol pre športovú verejnosť a všetky športové organizácie v meste vytvorený spoločný koncepčný systém finančnej pomoci športu, na ktorom by sa mali zjednotiť všetky záujmy, sily a subjekty telovýchovného a športového hnutia, poslanci MsZ, vedenie mesta a občianske združenia, verejná správa a podnikateľská sféra. Niektoré doterajšie prístupy k riešeniu problematiky športu v meste sa na základe analýzy ukázali ako málo účinné, pretože boli jednostranné, čiastočné a nedokázali presvedčiť kompetentné organizácie i verejnosť o koncepcnosti, objektívnom postavení, funkciách a možnostiach telesnej výchovy a športu v živote občanov mesta.

Mesto bude usmerňovať transformačný proces v telovýchove a športe tak, aby sa zachovali doterajšie pozitívne prvky a zaviedli nové, ktoré budú slúžiť pre široké vrstvy aj sociálne slabších a hendikepovaných obyvateľov a zavedú rozumnú kompenzáciu nákladov na ich športovanie. Cieľom koncepcie je účelová dostupnosť telovýchovných a športových zariadení pre školopovinnú mládež a širokú verejnosť **ako je to samozrejmé vo vyspelých štátoch Európskej únie**, s cieľom dostať športovanie do vedomia a praxe všetkých obyvateľov mesta, predovšetkým detí v záujme ich zdravia, duševnej a telesnej pohody v osobnom a spoločenskom živote. Veríme že navrhované zámery a opatrenia sa odrazia aj vo výkonnostnom športe našich mestských klubov a prinesú svoje výsledky. Týmto potvrdia správnu filozofiu mesta v oblasti športu a starostlivosti o občana. Mesto má prvoradý záujem pomáhať v najväčšej možnej miere mládeži, ktorá je pilierom ďalšej budúcnosti a smerovania mesta.

Realizácia všetkých opatrení v navrhovanej koncepcii do roku 2021 bude náročná a trnistá cesta. Predpokladáme však, že hlavné zámery a opatrenia budú ďalej rozpracované na konkrétne úlohy, ktoré budú vyžadovať dlhší časový horizont.

Koncepcia bude koncom roku 2021 opätovne prehodnotená a novelizovaná, aby bola prispôbená aktuálnym podmienkam mesta.

Pravidlá, výzvy, účel použitia, formuláre a kritéria spracovania údajov pre poskytnutie dotácií na šport budú ako samostatná príloha koncepcie, ktorá bude každý rok aktualizovaná a zverejnená na webovej stránke.

POUŽITÉ ZDROJE

Koncepcia štátnej politiky v oblasti športu – „Slovenský šport 2020“,
Biela kniha o športe – 2007,
dokument Európska charta o športe,
Národný program rozvoja športu SR,
Koncepcia rozvoja športu Košického samosprávneho kraja,
Zákona o športe,
Zákon č. 416/2001 Z.z. o prechode niektorých pôsobností z orgánov štátnej správy na obce a vyššie územné celky,
dokument Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mesta Spišské Vlachy,
Správy o výsledkoch výchovno-vzdelávacej činnosti MŠ SNP1, ZŠ SNP 13, ZŠ Komenského 6 a CVČ za roky 2015-2016,
Dotazníky od športových klubov vykonávajúcich športovú činnosť na území mesta.